National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A 0N4

National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 16 1978
NEWSPAPER SECTION
JOURNAUX

Second class mail registration number — 1089.

VABA EESTLANE

25 1952

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 96 (2443) XXVI aastakäik | Neljapäeval, 29. detsembril 1977 — Thursday, December 29, 1977 | Üksiknumbri hind 25 centi

Iisrael ja Egiptus lähenevad rahule?

Esimesel nõupidamisel ei jõutud kokkuleppele muus kui nõupidamiste jätkamises

ISMAILIA, Egiptus — Egiptuse president Anwar Sadat teatas peale kokkusaamist ja nõupidamist Iisraeli peaministri Menachem Beginiga, et veel on vaadete ja seisukohtade erinevused Palestiina küsimuses nii suured, et kokkuleppele ei jõutud, aga ta arvas, et selles ajajooksul on siiski võimalik takistuseks ees olevad raskused ületada.

Iisraeli peaminister Begin kirjeldas neid kahte nõupidamise päeva edukaina ja ütles, et nad tahavad jätkata seda rahusobitamise käiku, kuigi praktiliselt nõupidamine andis väga piiratult tulemusi ja ainult nõusoleku nõupidamise jätkamiseks.

Sadat seletas, et suurimaks erinevuseks on Egiptuse seisukoht **eri Palestiina riigi loomiseks neile 1,1 miljonile araablasele kes elavad Jordani jõe läänekalda piirkonnas ja Gaza maaalal, kuna sellevastu Iisrael arvab, et neile on küllalt omavalitsusest.**

Sadat ütles pressikonverentsil, et nad on läbirääkimistel teinud edusamme Iisrael tagasitõmbumise osas okupeeritud Siinai poolsaarelt. Kuid ta lisas, et Siinai ei ole üksi probleemiks, sest tahetakse saada tõelist rahu selles piirkonnas.

Begin ja Sadat mõlemad kinnitasid, et Kairo konverents, mis algas 14. detsembril ja viidi ministeeriumide pinnale nii, et poliitilised ja sõjalised komiteed Iisraeli ja Egiptuse välis- ja sõjaministrite juhatusel hakkavad töötama Kairo konverentsil arutletud küsimuste lahendamiseks. Sadat märkis, et nad näevad erinevalt Palestiina probleemi, mis on kogu nõupidamiste tuumaks selles piirknnas, kuid seda arutletakse kõigepealt Kairo konverentsi poliitilises komitees.

Lahkudes Egiptusest Begin ütles väikse optimismiga, et nad lahkuvad teineteisest usus, et nad on annud oma panuse rahusobitamise käigule.

Ta ütles uskuvat, et komitee saavutab edu ka Palestiina küsimuses, kuna komiteede töö jooksul tuleb ka uusi situatsioone, mis kergendavad asja lahendamist.

Sõjaline komitee kohtub Kairos ja poliitiline Jeruusalemmas. Mõlema komitee töö algab jaanuari esimesel nädalal.

Nõupidamisel Begin arvas, et Iisarel võib oma väed Siinai kõrbest ära viia 3—5 aastal jooksul, millisel ajajärgul on Jordani läänekaldal asuvad araablased saanud omale juba autonoomia. Iisraeli ajalehed ütlesid esmaspäeva õhtul, et Egiptus on pehmendanud oma nõuet koheseks totaalseks Siinai loovutamiseks, kuna president Carter oli soovitanud leplikumat ja järeleandlikumat kokkulepet.

Samal ajal tuhanded palestiinlased marssisid läbi põgenikelaagri Beirutis

nimetades neid läbirääkimisi Iisraeli ja Egiptuse vahel araablaste reetmiseks ja võrdlesid neid Kristuse äraandmisega.

Marksistlik Palestiina Populaardemokraatliku Frondi juht Neyef Hawatmeh ütles, et sel õnnistatud jõulupühal me meenutame kuidas Juudas Iskariot müüs Jeesuse Kristuse peotäie hõbeda eest ja lubas kõik oma relvad suunata nüüd Egiptuse presidendi Anwar Sadati ja Iisraeli peaministri Menachem Begini vastu.

Toronto Eesti Ühispanga juhatuse liikmeid hoiuste kindlustamise tõendiga. Vasakult abilaekur E. Kuutma, juhatuse esimees V. Ernesaks, laekur A. Pedjase ja asjaajaja-direktor J. Künnapuu.
Foto: Tommy Tomson

Brezhnev hoiatab USA-d neutronpommi pärast

MOSKVA — Nõukogude Liidu president L. Brezhnev on hoiatanud, et kui Ameerika Ühendriigid jätkavad oma neutronpommi arendamist, siis N. Liit tahab omalt poolt „vastata sellele väljakutsele", mis võib relvastuse võidujooksu viia veelgi ohtlikumale pinnale, on ta öelnud „Pravdale" antud vestluses.

Ta ei öelnud siiski, kui kaugele N. Liit on jõudnud samalaadilise relva arendamisega. Brezhnev ütles, et tal on tõsine soov ja tahe jõuda kokkuleppele Läänemaailma jõududega, et päästa maailma sellest uuest masse hävitavast relvast.

N. Liit ei anna siiski mingit informatsiooni oma relvade arengust või uuenduse programmist.

Brezhnevi väljendus on selgelt mõeldud selle ähvarduse edasi andmiseks, et N. Liit on arendamas samasugust kiirguse põhimõttel töötavat relva,

mis vabastavad surmamiseks vajalikul hulgal radioaktiivset kiirgust üle laia maa-ala, tehes sellejuures relatiivselt vähe kahjustusi ehitustele. Kreml on seni väga ägedalt rünnanud läänemaailma neutronpommi pärast kui see möödunud suvel teatavaks sai. Üle maa on organiseeritud massilisi protestimiitinguid selle relva hukkamõistmiseks ja USA-le agressori maine andmiseks.

Brezhnev ütles järjekordselt, et see oleks hea N. Liidule ja USA-le ja kogu maailmale kui kaks suurvõimu nõustuksid strateegiliste relvade piiramisega.

Neutronpomm on põhjustanud mõningaid vastuolusid ka NATO liikmete hulgas, kes kardavad, et pole eriti tark pidada neutronpommide laenguid oma territooriumeil.

Seda relva iseloomustatakse mitte niivõrd strateegilise kui just taktilise relvana. Mõned USA relvastuse kriitikud on öelnud, et neturonpomm on tegelikult nende kahe relvaklassi vahel ja selle kasutamine võib esile kutsuda katastroofiliste strateegiliste relvade kasutamise kahe suurvõimu vahel.

EESTI LIIT KANADAS, TORONTO EESTI SELTSI ja EESTI MAJA ühisel korraldusel

LOENG

„Toitlus ja ülekaalu probleemid" — lektor dr. MARET TRUUVERT neljapäeval, 5. jaan. kell 8 õ. Eesti Majas

Wintario uued võidud

22. detsembril peetud Wintario loosimisel langesid viis 100.000-dollarilist peavõitu pileteile nr. 85185 seerias 24, nr. 19059 seerias 52, nr. 85323 seerias 04, 48975 seerias 54 ja nr. 59810 seerias 28. Kokku loositi välja 65.205 võitu kogusummas 2.597.400 dollari ulatuses. Kui loteripiletil kolm esimest numbrit on samad võitnud piletiga, siis on võiduks viis uut Wintario loteriipiletit, mis aga tuleb kahe nädala jooksud nõutada selleks ettenähtud kohtadest.

Provinciali võidud

26. detsembril peetud Provincial loterii loosimisel langesid kolm ühemiljonilist peavõitu pileteile nr. 2598521, nr. 5036781 ja nr. 3104572; kaks 100.000-dollarilist võitu langesid pileteile nr. 2067319 ja nr. 4357466. Kokku loositi välja 24.000 võitu kogusummas 5.262.000 dollarit.

Samal loosimisel loositi välja veel 50 20.000-dollarilist preemiavõitu eelmiste loteriide väljavõtmata võitude arvelt. Nende võitude nimekiri leidub igas loteriipiletide müügikohas.

Salapärased plahvatused Ameerika idarannikul

WASHINGTON — Seeria salapäraseid plahvatusi Ameerika idarannikul on pannud toidunõud riiuleil klirisema New Jerseyst kuni North Carolinani möödunud kuu jooksul ja keegi ei tea, mis on selle põhjuseks.

Viimane plahvatus toimus reedel, 23. dets. ja seda registreeriti mitmesuguste teaduslike instrumentidega. Columbia ülikooli seismograafilised instrumendid lokaliseerisid plahvatuse asukohaks umbes 50 km New Jersey rannikust.

Kuigi keegi ei tea, mis selliseid plahvatusi põhjustab, on teada, mis seda mitte ei ole saanud põhjustada. Lennuasjanduse ametnikud ütlevad, et kuigi see oli sarnane helikiiruse piiri purustamisele, et saa see küsimus kõne alla tulla, kuna selles piirkonnas ei olnud plahvatuse ajal ühtki helikiirust ületavat lennukit.

Nad tõrjuvad tagasi ka arvamise, et seda võisid põhjustada maailmaruumist tulnud külalised.

Astronoomid on öelnud, et juttu ei saa olla meteoriidist. Seismoloogid on eitanud merealuse maaväringu võimalust ja Pentagon ütleb, et nad ei muretse selle pärast, kuna riigi julgeolek pole ohustatud.

Dr. William Donn, Columbia ülikooli atmosfääri uurimise teaduskonna direktor oli skeptiline Pentagoni seletuse üle, et need plahvatused ei olnud mitte seotud sõjalise tegevusega. Need 10-tonnilise TNT lõhkejõuga plahvatused olid liiga suured.

Ta ütleb, et ega enne ei räägitud ka aatompommist, kui sellega juba katseid tehti.

Mõned ametnikud ütlevad, et ranniku elanikud on näinud plahvatuse ajal heledat sähvatust taevas, aga seda pole ametlikult poolt kinnitatud. National Aeronatutics and Space Agency ametnikud ütlevad, et neil pole olnud sellega midagi tegemist.

IGNAS TÕRMAKÜLA

KÕNEKURSUS

noorematele algab pühap., 8. jaan. kell 3 p.l. EÜS'is, 905 College St. Registreeri: Tiiu Kaljurand, tel. 221-2320 ELK

Kennedy perekond külastab Hiinat

TOKIO — Ameerika Ühendriikide senaator Edward Kennedy ja tema 10 perekonnaliiget, nende hulgas endise presidendi John F. Kennedy tütar Caroline, alustasid oma kahenädalist külaskäiku Hiinasse. Senaator loodab, et tal on võimalus kohata Hiina kommunistliku partei esimehe Hua Kuo-Fengiga, et arutleda Hiina ja Ameerika Ühendriikide suhteid.

Kindlustus Eesti Ühispanga hoiuste omanikele

Toronto Eesti Ühispangale tehti teatavaks, et Ontario valitsus annab oma Share and Deposit Insurance Corporationi kaudu ühispanga hoiuste omanikele 20.000 dollari suuruses summas kindlustuse. Hoiused kinnitatakse The Credit Unionis and Caisses Populaires Act'i 1976 alusel. See kindlustus tuleb lisaks mitmele teisele kindlustusele, mida Toronto Eesti Ühispank pakub oma klientidele.

Kanada valimised tuleval sügisel?

OTTAWA — Oodatakse, et peaminister P. E. Trudeau paneb oma valitsuse ja parteipoliitika rahva hinnangu osaliseks ja kuulutab tuleval aastal välja uued valimised. See on 58-aastase liberaalide partei juhi neljas ja võibolla ka viimane ning akuutsem valimiskampaania, kus ta oponendid ründavad teda valitsemisvõimetuse, majandusliku allamineku ja riigi terviklikkuse ohustamise pärast.

Kanada veteranide asjade minister Daniel J. Macdonalt arvas, et Trudeau kuulutab uued valimised välja tuleval sügisel. Mitmed liberaalide partei liikmed soovisid, et Trudeau korraldanuks valimised juba möödunud sügisel, kui tal oli juhtiv koht populaarsure uurimise statistikas. J. Clark ja Ed Broadbent on kavandanud oma valimiskampaania nii, et seal on esikohal majanduslikud küsimused.

TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUSE

TULUÕHTU

laup., 14. jaan. 1978 kell 6 õ. Vana Andrese kiriku saalis

PIDULIK ÕHTUSÖÖK ● HUVITAV EESKAVA

Esinevad: INGEMAR KORJUS, ANDRES RAUDSEPP, TIINA KIIK, PEETER TAMMEARU, ÄRNI KÄÄRID.

Pääsmed $25.— isikult, pensionäridele $15.—

Pääsmeid palutakse omandada nõukogu liikmeilt või tel. 244-9270 hiljemalt pühap., 8. jaanuariks.

LÕUNA-ONTARIO EESTI NOORTE

NÕUPÄEVAD

Town Manor Motel Hotel, 175 Main St. W, Hamilton
Laup., 28. jaan. kell 10.30 homm. kuni pühap., 29. jaan. kell 12.00 p.

Ettekanded ja arutlused eesti noorema põlvkonna jõu mobiliseerimise teemadel

PIDULIK ÕHTUSÖÖK ☆ LÕBUS LAUPÄEVAÕHTU

Informatsioon ja osavõtumaks tasuda kohe: Peeter Lepson, 67 Garey Ave., Hamilton, tel. 527-3546 või Enn Glaasser, 34 Glenwood Dr., Kitchener, tel. 743-2770

Eesti Liit Kanadas juhatus — Nõupäevade korraldav toimkond

Uuendage „Vaba Eestlase" tellimine 1978. aastaks!

Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda nädalas ilmuv eestikeelne ajaleht — tellige „Vaba Eestlast"

Tellimiskupong lk. 3

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $30.—, poolaastas $16.— ja veerandaastas $9.—, kiripostiga aastas $48.—, poolaastas $25.50 ja veerandaastas $13.50.
TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $32.—, poolaastas $17.— ja veerandaastas $9.50. Kiripostiga USA-s: aastas $53.—, poolaastas $27.50 ja veerandaastas $15.—
LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $62.—, poolaastas $31.50 ja veerandaastas $16.50
Aadressi muudatus 30 c. — Üksiknumbri hind 35 c.

FREE ESTONIAN
Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Äritehingud N. Liiduga

Ehkki Ühendriikide ärimaailmas suured lootused venelastega äri tegemiseks ei ole veel täielikult haihtunud, on viimaste aastate sündmused märgatavalt jahutanud ameerika ärimeeste meeli ning detente hiilgepäevade kontrollimatu entusiasmi asemele on tekkinud kainem mõtlemisviis ja asjalikumad käitumisnormid. Kui näiteks detente unelmate päevil koostati suuri plaane Siberi Jakutski gaasiväljade gaasi toomiseks Ameerikasse, mis otstarbeks ameeriklased kavatsesid 25 aastase programmi raamides rakendada 6 miljardit dollarit, siis nüüd enam sellistest suurprojektidest ei räägita, kuna poliitilise koostöö unistused on asendunud karmide majanduslikkude kalkulatsioonidega ja külmade faktidega.

Kui Nixoni ja Kissingeri detente poliitika roosipõõsad kõige suuremaid õisi kandsid, siis tehti Moskvas ja Washingtonis plaane suurejooneliseks vastastikuseks kaubavahetuseks, millest pidi olema mõlemale riigile väga suur tulu. Nüüd aga selgub, et need lootused on kõik haihtunud ning Ühendriikide ja N. Liidu vaheline kaubavahetus on täielikult kokku kuivanud. Põhjused selleks on ka väga lihtsad, kuna N. Liit ja ta satelliitriigid ostavad palju rohkem läänemaailmast kui nad sinna müüa saavad. Neil ei ole lääneriikidele midagi müüa ning seetõttu on neil paratamatult puudus ka kõvast valuutast, millega lääneriikide kaupade eest maksta. Selline ühekülgne kaubavahetus on kaasa toonud olukorra, kus N. Liit ja Ida-Euroopa kommunistlikud riigid võlgnevad läänemaailmale 40 miljardit dollarit, milline suur võlasumma on hakanud läänemaailma pankuritele juba peavalu valmistama.

Venelaste kasutuses on suured õli ja loodusliku gaasi ning teiste maapõuevarade tagavarad, mida nad võiksid Ühendriikidele ja teistele lääneriikidele müüa, kuid Siberis asuvate suurte varude väljatoomine nõuab moodsat tehnoloogiat ja suuri investeeringuid, mida ameeriklased võiksid anda, kuid mida nad ei taha teha poliitilistel ja majanduslikel põhjustel. Juutide suure mõjuvõimu tõttu Ühendriikides keelustas Kongress venelastele valitsuse poolt garanteeritud odavate krediitide andmise kui juute ei lubata N. Liidust välja rännata. Ärimehed omakorda ei riski Venemaale investeerida pikaajaliste programmide raamides miljardeid dollareid kui neil ei ole vastavat garantiid Washingtoni Eksport-Import Pangalt.

Mõned Ühendriikide ärimehed, kellele dollarite tegemine on tähtsam kui kaaluvad ja olulised põhimõtted, loodavad siiski veel olukorra muudatustele ja äritegemise võimalustele. Umbes veerandsada Ühendriikide firmat on kulutanud sadu tuhandeid dollareid selleks, et avada Moskvas oma esindusi ning nende ettevõtete juhid arvavad marksistide eeskujul et loogika ja ajalugu on nende poolel. Need mehed kalkuleerivad, et Venemaa vajab tungivalt läänemaailma tehnoloogiat, et turgutada oma pehmel aluspinnal tammuvat majanduselu ning et Ühendriikidel on sellest tulevikus väga palju kasu kui nad aitavad välja arendada ja käiku rakendada N. Liidu suured õli- ja gaasivarud.

Kahjuks on need kalkulatsioonid tehtud naiivsete ja poliitiliselt ebaküpsete meeste loogikaga. Ärimehed ja tööstusrid teenivad kahtlemata oma kõrged protsendid ja miljonid dollarid kui nad Venemaa õliväljad ja õlitööstused käiku rakendavad kuid keegi ei ole võimeline ameeriklastele garanteerima, et nad kunagi oma raha kätte saavad või tilkagi vene õli näevad. Ja need ongi need küsimused, miks valitsus on venelastele krediitide andmisega tagasihoidlik.

K.A.

Sooja vett saab ainult suvel

Muresid ja raskusi nõukogude ühiskonnas

„Rahva Hääl" oma 29. novembri numbris toob ulatuslikuma artikli lugejatega kohtumisist osavõtnud ajakirjanikelt, kes külastasid mitmeid kohti. Vändras selgus, et sealseis kauplustes ei ole küllaldaselt müügil kõigis vajalikes suurustes puuvillaseid päevasärke. Sama kehtib ka meeste pika pesu ja jalanõude kohta. Juba pikemat aega puuduvad müügilt maalripritsid. Talv jõuab kätte, aga talvemütse piisavalt kõigis suurustes müügil ei ole.

Mõnikord ei jätku kaupluses leiba õhtutundideni, sest kaupluses ilmselt ei osata alati arvestada tegelikku vajadust ning leiba tellitakse Türi leivakombinaadist vähem. Ostja seisukohalt on tülikas seegi, et leiba, liha ja piimatooteid tuuakse Vändrasse erinevatel kellaaegadel.

Suurejõe kolhoosi peaagronoom Tõnu Kippasto tundis muret Suurejõe—Kaansoo vahelise nelja kilomeetri pikkuse teelõigu halva seisukorra pärast.

Praeguseks on see teeosa niivõrd auklikuks sõidetud, et isegi autobusside liiklus on raskendatud.

Tõstamaa sovhoosi rahva suurimaks mureks on halb telefoniside, samuti sagedased häired elektrienergiaga varustamises. Kuigi sellest on kõrgemal pool seisjad teadlikud, edeneb vigade kõrvaldamine aeglaselt. Sovhoosi direktor Heino Andla on aga õnnetu Tartu Autode Remondi Katsetehase töö pärast. Tehasesse remontimiseks viidud automootorid tulevad majandisse tagasi mõnikord niisamasuguses seisukorras kui need sinna viidi. Seda ei juhtuvat aga üksnes Tõstamaa mootoritega.

Mitmes kohas on aga probleeme kasvatustöös, mille all mõeldakse alkoholi liigpruukimist.

Probleemi lahati laiemalt, see seondati ka kaubandusega, sest pole uudis, et nii mõnigi kord saavad alkoholi liigtarvitamine ja sellest tingitud pahandused alguse sellest, et kaubandustöötaja, müüja või puhvetipidaja ulatab liiga kergekäeliselt pudeli või „sada grammi" sellele, kellele seda ulatada ei tuleks — alaealisele või juba joobunud inimesele. Eriti negatiivse näitena nimetatakse einelauda Pärnus Roosi ja Nõukogude tänava nurgal ning Vändra bussijaama einelauda.

Sauga külanõukogu mureks on, et üle 600 elanikuga Eametsa küla elanikud maksavad küll aasta ringi kütte eest, aga sooja vett peaaegu ei saa juba 1974. aastast alates.

Mõnikord suvel, seda siiski saadavat paar tundi päevas, aga siis on väljas nagunii soe.

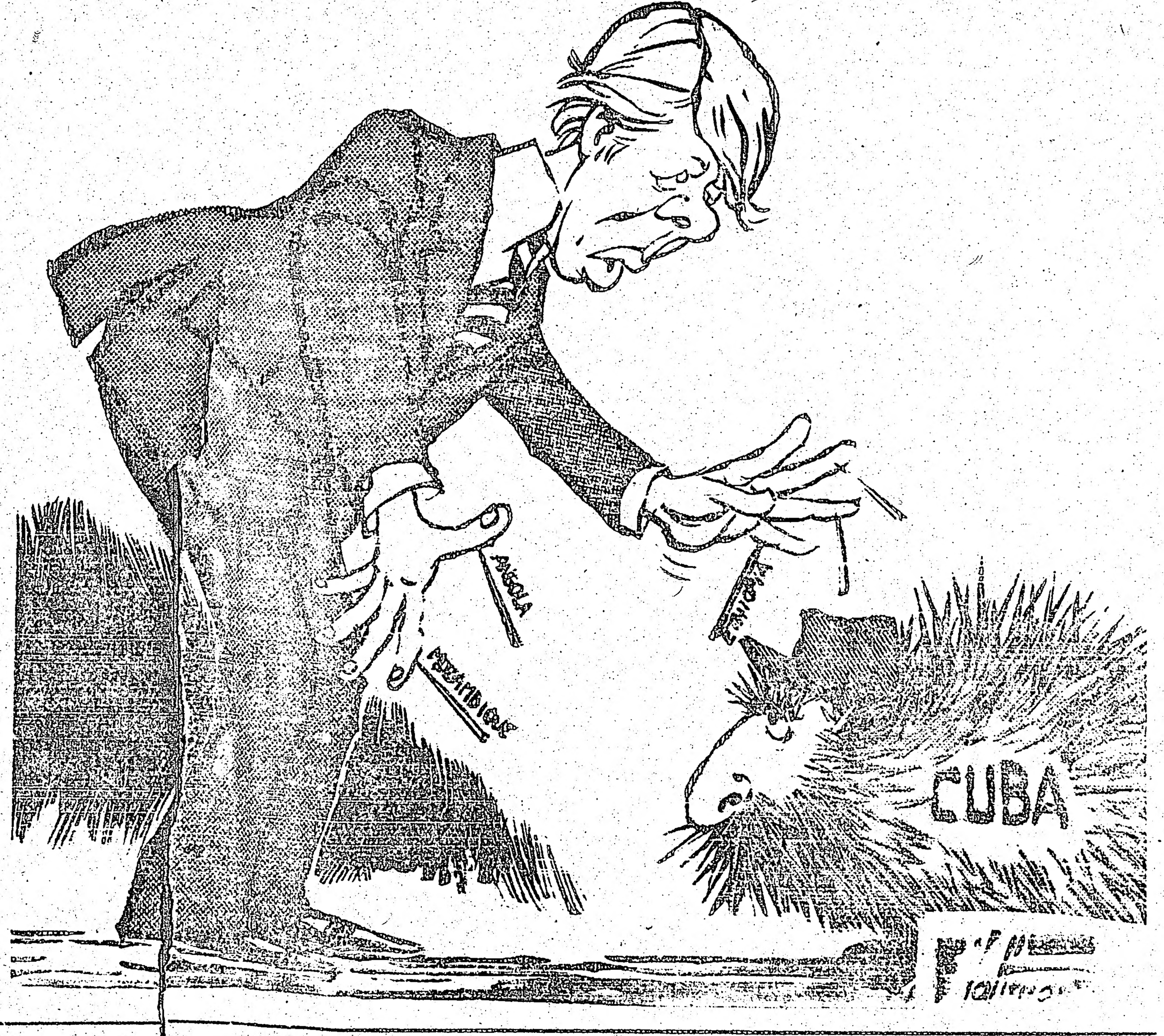

Mõttevahetuse korras

Kerge kritiseerida - raske organiseerida

17. novembri „Vabas Eestlases" anti ülevaade EKN'u noorsookomisjoni poolt korraldatud Noorte Aasta asutamiskoosolekust. Kuigi koosoleku juhataja E. Kiilaspea kümne punkti sisu jäi vähe ähmaseks anti lugejale hea ülevaade koosoleku käigust ja päevaprobleemidest.

Ei olnud isegi üllatuseks, et keegi avaldas kahtlust kas Noorte Aastat on üldse vaja kuna meie noorus on juba nüüdki energiliselt tegevuses eesti ühiskonnas.

Kahtlemata on meie noorim ja vanim generatsioon Torontos väga hästi organiseeritud ja aktiivsed ning need, kes ühiskondlikust tegevusest loiult osa võtavad, on peamiselt keskealised ja neid ei saa kaasa tõmmata Noorte Aasta väljakuulutamisega. Kui on tõsi, et oleme viimase 25 aasta jooksul sirgunud „nooruse ära hellitanud" püüdes neid „kümne küünega kinni hoida", siis on vajalik otsida nende eemaldumise põhjuseid.

Tuleb otsida vigu, sest vanas vaimus edasi rühkimine ei anna lootust olukorra parandamiseks.

Sõeludes koosolekul väljendatud arvamusi tekib terve rida küsimusi, millised on jäänud vastamata. Näiteks on küsitav kas heade kommete või ka kohusetunde puudumine Kanadas kasvanute hulgas on mingiks tähtsaks eemalejäämise põhjuseks. Samuti ei ole tõenäoline, et keskealised on laisad ja mugavad ühiskondlikust tegevusest osavõtmiseks. Majanduslikust seisukohast lähtudes on keskealised paremas olukorras kui nooremad ja vanemad inimesed.

Noorte ruumi ülevalpidamise tagasihoidlikud kulud ($2730.00) ei tohiks olla takistuseks ühiskonnas, kus leidub asjahuvilisi, kes kaalusid sadade tuhandete dollarite kogumist kunstimuuseumi ostmiseks.

Pearõhk ühiskondliku tegevuse elustamise kavandamisel tuleks panna keskealiste kaasatõmbamisele ja see on raske ülesanne, sest Toronto eestlaste probleemiks ei ole mitte igasuguste huviringide puudus vaid publiku puudus.

Segakoor „Leelo" koosolek ühtus „Noorte Aasta" koosolekuga ja „Leelo" noored tegelased otsustasid oma tegevuse lõpetada kuna koori tegevusest osavõtjate huvi on langenud kuulajaskonna puuduse tagajärjel.

On arusaadav, et leidub palju eestlasi, kellel lihtsalt puudub huvi end mõne organisatsiooni tegevusega siduda, kuid kui hakatakse eemale hoidma üritustest kus on võimalus pealtvaatajat mängida, siis on olukord väga tõsine.

Suur ja nägus Eesti Maja on muutunud eestlaste organisatsioonide klubi ruumiks ja kaotanud ajajooksul oma algkuju rahvamajana. Ruumid on peaaegu erandita reserveeritud igasuguste erapidude ja organisatsioonide omavaheliste koosviibimiste korraldamiseks. Nii aktiivne on seltskondlik tegevus, et kõik liikmed ei suuda aja puudusel isegi igast üritusest osa võtta.

Vähe on neid pidulikke koosviibimisi kuhu satub mõni „juhuslik osavõtja".

Kas keskealised eestlased, kes harva tulevad Eesti Majja, leiavad, et nendel on seal igav? Tõepoolest — kui inimesel ei ole asja Eesti Ühispanka või Abistamiskomitee ärri, siis ei ole tal tõesti Eesti Majas midagi igavuse peletamiseks ette võtta. Eesti Majas puudub korralik restoran kus võiks sõpradega kohata, lugemissaal, male- ja kaardimängimise võimalusega, puudub koht kurameerimiseks, muusikaks ja tantsuks.

Alati on kergem kritiseerida kui organiseerida, kuid lugeja vaatevinklist on Toronto eestlased end liiga hästi organiseerinud ja meie ühiskond on aastate jooksul muutunud liiga kinniseks.

Võibolla on kasulikum Noorte Aasta muuta Rahva Aastaks ja Eesti Maja klubist teha rahvamaja.

On küsitav kas see lahendaks meie ühiskondlikud probleemid või mitte, aga eestlastel oleks koht, kus oleks võimalik sõpradega koos õhtusööki süüa ja võib-olla isegi klaas veini juua.

On rusuvalt masendav astuda mõnel pühapäeva pärastlõunal Eesti Majja, siis kui kohvik on kinni ja koridorid tühjad ning ainult suletud uste tagant on kuulda sumbutatud häälte kõminat. Siis jääb kahjuks tunne, et elatakse varjusurmas.

Aeg.

Poola ajakirjanduse suukorv

STOHOLM (EPL) — Poolast ärahüpanud tsensor Tomaz Strzyzevski on endaga pagulusse kaasa toonud tsensorile antud juhtnöörid, millest avaldab väljavõtteid Rootsi ajakirjanduses.

Palme külastuse puhul Poolasse pidi Rootsit puudutav informatsioon olema „asjalik aga mitte entusiastlik". Ei tohtinud mainida, et Palme nimetas tshehhi peaministrit Husakit „diktatuuri kreatuuriks". Ei tohi kirjutada sellest, et on kaotatud viisasundus Rootsi ja Poola vahel. Loomulikult ei tohi kirjutada midagi sellest, et Poolal on kaubandussuhted Rodeesiaga ja Lõuna-Aafrikaga.

Keelatud on mainida fakti, et Poola importeeris liha Ida-Saksamaalt — ja eksporteeris Venemaale. Palkadest ja tööliste nõudmistest ei tohi kirjutada, samuti mitte faktidest, et poola sõdurid on nõudnud (nagu elaksid nad läänes!) pikkade juuste kandmise õigust, ametiühinguid, pikemat puhkust ja lühemat tööpäeva...

28 isiku nimede nimetamine on keelatud (nad pooldavad kodanikuõiguste kaitseks asutatud liikumist). Sahharovi Nobeli auhinda võisid mainida ainult parteiajaleht ja Praha suurim ajaleht, teistele oli see keelatud. Ei tohi kirjutada sellest, et söehunnikud kuhjuvad Poola sadamatesse ja sütt on raske müüa.

Reeglid muutuvad iga päevaga ja kogu aeg tuleb uusi keeldusid juurde.

KGB salajased otsimisnimistud

STOKHOLM (EPL) — KGB, Nõukogude Riiklik Julgeolekukomitee, saadab aegajalt täiendusi otsimisnimekirjadele, mis sisaldavad mitte ainult venelaste, vaid ka eestlaste, leedulaste, lätlaste, grusiinlaste, armeenlaste, juutide, ukrainlaste jt. rahvuste liikmete nimseid.

Nimekirjad on märgitud kui „täiesti salajased" ja pealkirjas kõneldakse, et tegemist olevat „välismaa luureagentidega, kodumaa reeturitega, Nõukogude vastastest organisatsioonidest osavõtjatega" jne.

Vene emigrantide väljaandes „Possev" on korduvalt ära toodud N. Liidust väljasmugeldatud selliseid KGB otsimisnimekirju, millised tavaliselt koosnevad 40-st nimest.

Viimases sellises leidub kolm eesti nime: Helmut Valgre, Ludmilla Ignaste ja Udo Joala, eelmises nimekirjas oli eestlasi kaks — Herman Jõgi ja Vladimir Ignaste

Lisama peab, et nimekirjadesse on ilmselt võetud nii raudkardina taga kui ka väljaspool viibivaid inimesi — eestlaste nimedest on nimelt paljud olnud varem välismaal viibivad inimesed.

Kui KGB nimekirjade järele arvestada üksikute rahvuste meeleolusid, siis torkab silma eriti suur leedulaste, armeenlaste, grusiinlaste ja juutide arv.

Kommentaarid

Vaatamata Kanada mitmekultuurilisuse poliitikale ja mitteametlike keelte õpetamise programmide toetamisele suureneb inglise ja prantsuse keelt kõnelevate kanadalaste arv pidevalt, kuna teisi keeli kõnelevate inimeste arv väheneb võrdlemisi kiires tempos.

Selle kohta annavad huvitavaid andmeid Kanada statistikabüroo arvud, mis on kogutud 1971. ja 1976 aastatel toimunud rahvaloendustel. Statistika näitab, et kõigis Kanada provintsides on kasvanud nelja aasta jooksul inglise keelt kõnelevate isikute arv, kuna prantsuse keele kõnelejate arvu suurenemist registreeriti Quebecis, New Brunswickis, Briti Kolumbias ja Yukoni territooriumil. Samal ajal on aga nende inimeste arv, kes peavad oma emakeeleks peale inglise ja prantsuse keelte mõnda teist keelt, tunduvalt langenud.

Kuid laskem kõneleda külmadel ja kainetel arvudel. 1976. aastal oli Kanadas 22.992.605 elanikku, kelledest inglise keelt oma emakeeleks pidasid 14.043.250, prantsuse keelt 5.865.365, itaalia keelt 482.370, saksa keelt 473.885 ja ukraina keelt 280.215 inimest. 1.268.205 inimest andsid oma emakeeleks üles mõne teise keele peale eelnimetatud keelte ja nende hulka kuuluvad ka eesti keelt kõnelevad Kanada kodanikud. 559.315 inimest jätsid küsimusele vastamata või ei olnud neid võimalik vastuse saamiseks kätte saada.

Võrdluseks olgu toodud, et 1971. aastal oli Kanadas rahvaloenduse andmeil 21.568.310 elanikku, kelledest inglise keel oli emakeeleks 12.973.810-le, prantsuse keel 5.793.650-le, saksa keel 561.086-le, ukraina keel 309-855-le ja teised keeled 1.391.550-le.

Nii-siis: isegi Kanada mitmekultuurilisuse poliitika ei suuda aeglustada assimileerumisprotsessi. Ümbrus, miljöö ning siinsed ametlikud keeled teevad oma töö ning pealekasvavad generatsioonid unustavad oma emakeele. See saatus ei taba mitte ainult eestlasi vaid ka teisi rahvusgruppe nagu kinnitavad toodud arvud. Ühendriikides kasutati varematel aegadel ranget sulatuskatla süsteemi ja tehnikat immigrantide ameeriklasteks muutmiseks, kuid Kanada kogemused näitavad, et seda protsessi on võimalik teostada inimlikumal ja vastuvõetavamal viisil ning lõpptulemused on ikka samad.

*

Kas keegi on kuulnud midagi Lääne-Saksamaa ja Jaapani esindajate tegevusest Liitunud Rahvaste Organisatsioonis? Vähe küll. Meie kuuleme Aafrika ja Araabia riikidest, raudeesriidetagustest riikidest ja kahest maailma suurjõust N. Liidust ja Ameerika Ühendriikidest, kuid Saksamaa ja Jaapan on jäänud maailmaorganisatsioonis tähtsusetuiks nullideks, keda lihtsalt ei lasta suurtele asjadele ja tähtsate küsimuste otsustamisele ligi.

Jaapanlased on oma kõrvaletõrjumisest eriti solvatud, seda enam, et nad on oma majandusliku panuse suuruselt Liitunud Rahvaste Organisatsioonis kolmandal kohal, makstes kolossaalse summa — 120 miljonit dollarit aastas — maailmaorganisatsiooni mitmesuguste asutuste ja agentuuride ülevalpidamiseks.

Jaapanlaste kõrvaletõrjumist võib juba märgata sellest, et neile on antud ainult üks koht LRO viiekümne tippmehe hulgas. Selleks meheks on Genich Genichi Akatani, kes on peasekretäri abi ning selles kapatsiteedis informatsioonibüroo juhataja. Jaapani peadelegaat Yoshio Okawa juhib eriti tähelepanu Soome suurele osale maailmaorganisatsioonis, kuna Soomel on 50-ne tippmehe hulgas neli meest ja ta maksab tunduvalt vähem makse maailmaorganisatsioonile kui Jaapan. Praeguste tariifide järele maksab Jaapan Liitunud Rahvaste Organisatsioonile rohkem liikmemaksu ja toetusi kui Hiina ja Prantsusmaa ning isegi kaks korda rohkem kui Inglismaa. Alles hiljuti pöördus LRO peasekretär

(Järg. lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

30. ja 31. detsembril on valvearstiks dr. H. Tari, tel. 922-3824 ja 1. ja 2. jaan. dr. T. Kuutan, tel. 751-6141.

Eestlane tänavaröövlite ohvriks

NEW YORK (VES) — Kahe neegritüdruku ohvriks langes eestlane J. R., kes oli Manhattanis, 88 St. East, koju minemas. Kallaletungijad olid vilunud tegelased, kelledest üks seljatagant kõnniteel rahulikult sammujal lõi ootamatult vastu vasakut jalga, mille tagajärjel mees langes põlvili. Samal hetkel suruti temale millegagi ähvardavalt seljale ja nõuti rahakoti äraandmist. Hetk hiljem oli teine tänavaröövel lahtilööva pika teraga noaga ohvri köril. Samal ajal kasutas üks juhust ja rebis ohvri tagataskust rahakoti nii, et tasku rebenes. Teinud oma „töö", kadusid tüdrukud ähvardustega ümber nurga pimedusse.

TOETAGE MEIE VABADUSVÕITLUST

oma panusega EKN-ule Kanadas!

958 Broadview Ave.,
Toronto, Ont.
M4K 2R6

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS

H. LATER & CO. Ltd.

"INSURANCE"

1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

ILMAR HEINSOO INSURANCE

Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

H. KIRIK
Insurance Agency

KINDLUSTUSED

23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

Kurt Waldheim palvega liikmesriikide poole, et nad oma toetustega aitaksid katta maailmaorganisatsiooni 100 miljoni dollari suurust puudujääki. Saudi Araabia ja Ühendatud Araabia Emiraadid viskasid kumki maailmaorganisatsiooni korjandustaldrikule 1 miljon dollarit, kuid Jaapan õnnistas maailmaorganisatsiooni 10 miljoni dollariga.

Jaapani suuremaks unistuseks maailmaorganisatsioonis on pääseda julgeolekunõukogu liikmete koosseisu, kuid praeguste väljavaadete juures on sinna pikk tee. Jaapanlased ise ei ütle, kes on nende suurimaks pidurdajaks LRO-s, kuid üldiselt pole see mingi saladus, et selleks piduriks on N. Liit, kes vallutas Teise maailmasõja lõpufaasis Jaapani kokkuvarisemisel mitu Jaapani saart, kuid on keeldunud seni ajani nende tagasi andmisest ja oma okupatsiooni lõpetamisest. On ütlematagi selge, et kui Jaapan pääseb julgeolekunõukogu koosseisu, siis avanevad talle ka suuremad võimalused oma õiguste taastamiseks.

AMI

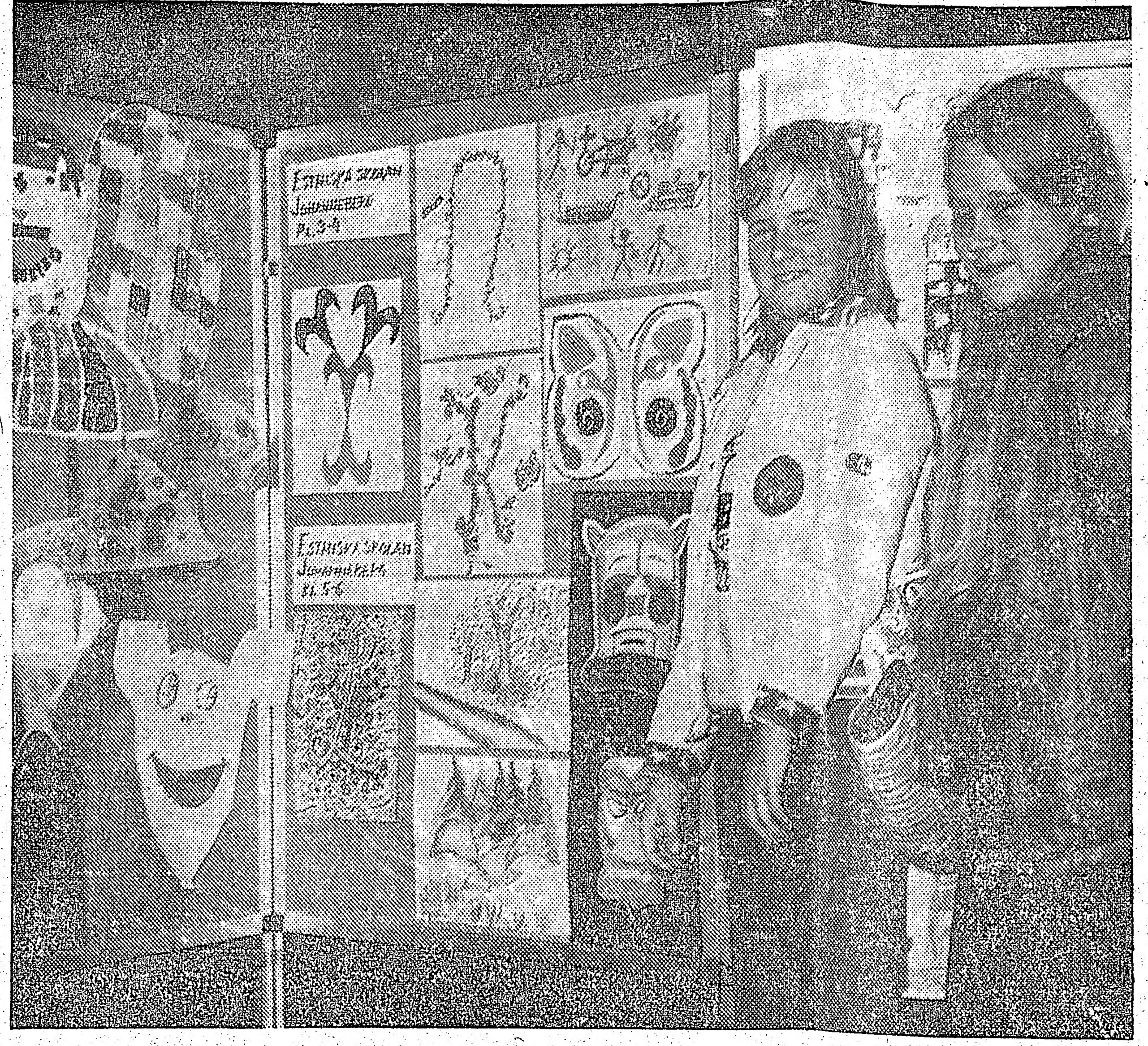

Rootsis, Göteborgi linnaraamatukogus, toimus näitus pealkirja all „Sisserändajate lapsed loovad", kus väljapanekutega esinesid ka Göteborgi Eesti Algkooli kasvandikud. Pildil õpilased Linda Mägi ja Maara Tomson väljapanekute juures.

Miljon dollarit suusakuurordi väljaehitamiseks

Eestlastele kuuluv Devil's Elbow ootab suusatajaid

Devil's Elbow suusakuurordi maa-ala on Toronto eestlastele peamiselt tuttavaks saanud kauni suvepäevade pidamise kohana. Aga ka suusasportlastele oma kaunite mägedega ja metsaradadega. Hiljutisel suurte lumetormide ajal andis kohalik ajaleht üle leheküljelise pealkirjaga edasi teate, et „Devil's Elbow on valmis suusaperioodiks" ja andis siis pikema ajalooliselt tagasivaatava ülevaate sellest maakohast, mis võib eeloleval suvel saada eesti maakondlike killamängude pidamise kohaks.

Devil's Elbow suusapiirkond on 3 miili põhjapool Bethany külast maantee nr. 7 varrel, 54 miili Suur-Torontost põhjaitta, 20 miili Peterborost läände, 15 miili Lindsayst lõunasse ja 35 miili Oshawast põhjaitta. See on Torontole lähemal asuv suurem suusatamise piirkond, mil on suurepärane ühendus nimetatud linnadega.

See asub tuntud lumevööndis, kus temperatuur on tavaliselt 5—10 kraadi madalam kui Ontario järveäärseis linnades.

See piirkond oli kunagi indiaanlaste värav ja sõjatee Ontario järve ja Kawartha järvede vahel. Üks vana indiaani küla asukoht leiti just Devil's Elbowst idas ja vana indiaanlaste masshaud mitmesaja sõduriga läänes, tõenäoliselt irokeeside võidu tulemusena.

See piirkond asutati valgete tulekul iirlaste poolt. Raudteede ehitamine ja metsatöö olid peamised tööstusalad. Inglise sõjalaevastiku laevad ehitati seal kasvanud ja lõigatud palkidest. Keskusele anti nimeks Franklin koos sellenimelise raudteejaamaga. Raudtee viidi mujale, metsatöö lõppes metsade hävitamise tõttu ja kaks iiri kildkonda võitlesid omavahel ning põletasid kogu Franklini keskuse maha. Bethany (nimi on antud Bethelema järgi kuna seal on 7 mäge) on lähedasem asula.

1930. a. Toronto Suusaklubi võttis omale õiguse maakoha ostmiseks, aga kunagi ei kasutanud seda võimalust.

1963. a. Martin Reigam ja Wilfred Holmberg, mõlemad Eestist, kes töötasid ehitusettevõtjatena Torontos, ostsid selle maa-ala ja hakkasid ehitama suusatamismaa-ala. Devil's Elbow nimi tuleneb vanast pioneeride teest maa-ala idaküljes, mil on äkiline kurve ja mida rahvasuus nimetati kuradi küünarnukiks, Devil's Elbowks, juba aastaid.

Kuna mäeküljel oli vaja teha suuremaid puulõikumisi seedrimetsas, siis esimene tõstuk saadi täielikult töötama 1964/65 talveks. 1965/66 Bob Hull tuli mänedzheriks. Ehitati uus peahoone. Teine tõstuk valmis 1966 ja kuni 1971. aastani tehti uuendusi ja täiendusi igal aastal. Ehitati suuremaks peahoonet, alustati lumetegemisega ja nende aastatega oli saanud sellest tõeline suusatamismaa-ala.

1971/72 hooajal oli tehtud suuremad uuendused, seati kohale topelt tõstuk, tehti muudatusi neljal mäel ja üht tõsteti 40 jala võrra kõrgemaks.

Lumetegemise ulatus on nii suur, et see katab 100%-liselt mägede ala.

Viimaste sammudega on sellesse investeeritud umbes üks miljon dollarit. Nüüd see on kolmas suurem Ontarios, mida ületavad vaid Blue Mountain ja Horseshoe Valley.

Suvisteks kokkutulekuteks aga annab omapoolset toredust ka kunstlikult tehtud suur järv, kust talvel võetakse vett lume tegemiseks. Tuleval suvel aga võib see olla Väinamereks või mõneks muuks kodumaale omaseks veekoguks kui killamängud teostuvad.

Kolm meeldivat õhtut Vancouveris

Esimene neist — Vancouveri Eesti Segakoori igaaastane pidu, peeti sel aastal jälle sügispeona, laupäeval, 22. oktoobril, Poola Seltsimajas 4015 Fraser St. Nii koorile kui külalistele on peosaal tuttav ammust ajast; hubane ja sobiva suurusega meie nõuetele.

Kuna see oli koori pidu siis kaunistas seda muidugi tavakohaselt koorilaul, selle kõrval ka soololaul. Kõige esmalt esines segakoor lauludega „Tiideratas-taadiratas" ning „Tibukese unenägu", millele järgnesid soololaul „Kaks sõjameest" koorijuht dr. Eugen Ruus'i poolt ja soololaul „Mul oli üks väikene laululind" Ivi Valgre poolt. Koori naispere, pearätikutega kostümeeritud, esitas laulu „Eidekene ketrab". Vahepalaks oli koomiline vinjett: tark matemaatika professor (Ed. Kurvits) eluprobleemide lahendajana. Küsimused esitas Aki Umelas. Segakoori meespere ei tahtnud naistest kuidagi moodi maha jääda ja esitas omalt poolt vägeva laulu „Me oleme mehed kui metsapullid", mis läks nii menukalt, et tuli hiljem kordamisele.

Tantsuks mängis meie oma Pensionäride Orkester — pidu kestis rõõmsalt ja õdusalt lauljate ja laulusõprade ringis kuni hilisööni.

*

Järgmine oli Vancouveri Eesti Seltsi Mardi-maskeraad, mis peeti sel aastal 5. novembril — mardipäevale lähemal laupäeval — Howe St. Holiday Inn'is.

Meie pidudel hakkab publikut vähenema — vist, et me kõik jääme vanemaks. Seda enam oli teretulnud grupp noori külalisi Seattle'ist ja Portland'ist (üks isegi Rootsist), sest mardipeo teevad lõbusaks noored oma kirevates ja originaalsetes kostüümides. Et seekord zhürii andis auhinnad loosimise teel tulenes vist sellest, et häid ju huvitavaid kostüüme oli nii palju — aga selle tõttu võis ka juhtuda, et mõnigi silmapaistev kostüüm jäi ilma õigusega teenitud auhinnast.

Mardipeod on alati olnud lõbusad ja tujuküllased ning seegi pidu ei jäänud erandiks — paljudele jäigi vist tunne, et pidu nagu lõppenuks liiga vara; aga ka kõik head asjad jõuavad kord lõpule.

*

Ja viimasena — kuid mitte vähemana — toimus Vancouveri Eesti Rahvatantsu Rühma korraldusel Kohvi-õhtu, Meie Kodu aulas — reedel, 18. novembril. Eeskava koosnes peamiselt rahvatantsudest ja valguspiltidest ning nendega koos käivatest seletustest eesti rahvariiete kohta, meie rahvariiete ajaloost ning värvi ja vormi kasutusest erinevates maakondades.

Võrdluseks eesti rahvatantsudele esitas Rahvatantsu Rühm läti tantsu „Jaltravinia" ja leedu tantsu „Kuuepaari veski" — peab ütlema, et leedulastel on juba hoopis teine tempo ja muusika.

Järgnesid uued, stiliseeritud eesti rahvatantsud, mis loodud viimase kolmekümne aasta jooksul vanadest sammudest: „Kosjatants" ja „Kuljus". Kõige lõpuks esinesid tüdrukud lauludega — „Vaikne kena kohakene" ja „Kiigu mu paadike" — ilusti harmoniseeritult.

Õhtu oli kõigeti huvitav ja pakkus pealtvaatajate silmadele kauni ja sujuva panoraami.

LP-T

KAASMAALASED!

Puhastan keemiliselt (steamcleaning) Teie diivanid ja toolid, vaibad seinast seina ja lahtised Teie oma kodus. — Hel. Erik Lokbik 447-9834

EESTI KODUS ÜÜRILE ANDA

2 MAGAMISTOAGA KORTER

soodsa hinnaga. Rene Boutique, tel. 961-3639, kodus 483-8494

Eesti kooli lõpetajatel puudulik eesti keele oskus

STOKHOLM — Eesti Keele ja Kirjanduse Instituudi sügispoolaastal peetud üldkoosolekul valiti juhatus uueks tegevusaastaks endises koosseisus: dotsent Valter Tauli (esimees), prof. Evald Blumfeldt, fil.mag. Helmi Eller (sekretär), arhitekt Mart Jänes, prof. Teodor Künnapas, mag.phil. Herman Rajamaa (abiesimees), fil.dr. Johan Ungerson ja ex officio — fil.lic. Paul Laan (teaduslik sekretär). Juhatusliikme kandidaadid on edasi mag.phil. Arvo Mägi ja fil.kand. Raimo Raag, revisjonikomisjoni liikmed kirjanik Kalju Lepik, dr. Henno Lender ja civ.ekon. Erik Kalve.

Instituut on a. 1977 surma läbi kaotanud kaks kauaaegset liiget — Artur Adsoni (auliige) ja Karl Ristikivi.

Kinnitati aruanded ja töökava järgmiseks tegevusaastaks, mis üldjoont on endine.

Instituudi peaülesandeks on kolmel viimasel aastal olnud kaasaaitamine eesti keele õpetuse korraldamisele ja teostamisele ülikooli tasemel.

Koostöös Upsala ülikooli Soome-ugri instituudiga on organiseeritud eesti keele kursusi Stokholmis ja EKKI teadusliku sekretäri poolt teostatud õpetust A-, B- ja C-nivool (alam-, kesk- ja ülemaste) nii Stokholmis kui Upsalas.

Aruandest selgub, et huvi eesti keele vastu on olnud elav. Alates sügissemestrist kuni tänaseni võib algkursusele registreerunute arvu arvestada kokku ligikaudu sajale.

Teistes sektorites on muu hulgas suurema tööna jätkuvalt käsil kunsti oskussõnaraamatu käsikirja redigeerimine ja täiendamine. Õppevahendina kasutamiseks on lindistatud H. Rajamaa „Eesti alglugemik" I. On koostatud õppematute ja ilukirjanduse nimestik Rootsi Koolide Ülemvalitsusele.

Ajalehelõigendite arhiiv täieneb järjekindlalt kultuuriliste artiklite ja arvustustega Rootsis ilmuvast eesti ajakirjandusest.

On püütud kaasa aidata mälestusmärkide püstitamisele Johannes Aaviku hauale ja on avaldatud selleks 1977. a. maikuus vastav üleskutse eesti ajalehtedes Rootsis.

Kulude katmiseks puudub veel kr. 1.650:—.

Instituudi personal on ühe ametniku pensionile mineku tõttu vähenenud. Sellega seoses konstateeriti, et Instituut vajaks uut büroojõudu. Kohta võib taotleda arhiivitöö korras. (Masinakirja oskus nõutav). Töö edukaks arendamiseks ja suuremate projektide teostamiseks vajatakse uusi iseseisvalt tegutsevaid kaastöölisi ja suuremaid majanduslikke ressursse. Praegu on need minimaalsed.

Arutati pikemalt eesti kooli lõpetanute puudulikku eesti keele oskust, eriti lugemises ja kirjutamises, mis hoolimata õppetöö sihiasetusest tekitab järjest suuremat muret. Paluti Instituudi kaasabi selleks, et probleemile osutataks vastaval pool erilist tähelepanu.

Uueks kirjavahetajaliikmeks valiti prof. Sakari Vapaasalo.

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage Toronto Eesti Ühispanga madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD 9,5% aastas

Intressid arvestatud veerandaasta viisi. Laenud on lahtised.

PERSONAALLAENUD 10,2% aastas

Personaallaenud on laenuvõtja surma või jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10 000.— ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD!

VABA EESTLANE kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$30.—	$32.—
Poolaastas	$16.—	$17.—
Veerandaastas	$ 9.—	$ 9.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$48.—	$53.—
Poolaastas	$25.50	$27.50
Veerandaastas	$13.50	$15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $62.—, poolaastas $31.50, veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 centi. Üksiknumbri hind 35 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada **Free Estonian Publishers nimele.**

Tellimine saata:

VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „.....“ .... 197 .... Tellimise katteks lisan $ .... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi ....

Aadress ....

SURMA LÄBI LAHKUNUD ARMAST VENDA JA SUGULAST

ALEKSANDER SEPP'a

sündinud 5. veebruaril 1915 Kihelkonnal, Saaremaal
surnud 25. detsembril 1977 Timmins'is, Ontario's

mälestavad

õde ELLA lastega Eestis
sugulased HEINRICH J. SEPP perekonnaga
ja ARVO SEPP Torontos

KAUAAEGSET PEREKONNASÕPRA

ALEKSANDER SEPP'a

surnud 25. detsembril 1977 Timmins, Ontario

mälestavad kurbuses

EDGAR HÕBE perekonnaga
ALBERT REINSOO perekonnaga
HJALMAR KULD perekonnaga
LIIA SUTT abikaasaga
LEA VÄHI abikaasaga
SALMIA KULD

ARMAST LAHKUNUD VENDA

BERNHART LIGE

mälestavad leinas

vend JOHANNES LIGE abikaasaga
vennalapsed — ARVO perekonnaga
VIRVE perekonnaga
TAIMI perekonnaga
MARVI perekonnaga
RUTH perekonnaga

„Ja ma nägin uut taevast
ja uut maad"
Ilmutamise 21:1

OOTAMATU SURMA LÄBI LAHKUNUD

ARMIN SAARE't

leinavad

K. PIHL abikaasaga
K. KIISEL abikaasaga
J. VIILMA abikaasaga
A. TAMME abikaasaga
V. PINT abikaasaga
V. SALISTE abikaasaga
J. PETTAI abikaasaga
ED. MIIL

MÄLESTAME KURBUSES KALLIST

ELFRIEDE ALJASTE't

KALJU JÄRV abikaasaga
TOOMAS JÄRV
ristipoeg JAAK JÄRV

Puhka rahus!

Meie armas väike MARKUS, Sa jätsid niipalju ilusaid mälestusi ja elad alati edasi meie südameis

MARKUS VASILA

11. 8. 1972 — 23. 12. 1977

EMA ja VENNAD

Kaastundes VASILA skaudiperekonnale

MARKUS VASILA

lahkumise puhul

Üks süda ja
üks hing!

LEMBITU MALEV

USTAVAID SELTSI LIIKMEID

BERNHARD LIGE't
ja
RICHARD TOHVRI't

mälestab

HIIDLASTE SELTS

KIRIKUD

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
17 Frank Cresc.
Toronto 176
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

VANA-AASTA ÕHTU JUMALATEENISTUS armulauaga laup., 31. dets. kell 5 p. l.. Solist Lydia Kööp.

UUE-AASTA JUMALATEENISTUS pühap., 1. jaan. kell 12 päeval.

1978. a. leerikursus algab pühap., 8. jaan. Leeri avajumalateenistus kell 4 p. l. Palun selleks ajaks leerilastel registreerida õpetaja juures.

ÕPETAJA KÕNETUNNID igal teisipäeval ja neljapäeval kella 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Luteri kirik, (Bloor ja Indian Rd.)
Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2. Tel. 483-2478.

Vanaaastaõhtul 31. dets., kell 5 p. l. VANA-AASTAÕHTU JUMALATEENISTUS armulauaga. Solist E. Libe.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on teisipäeviti kell 6—7.30 õpetaja kodus. Muul ajal kokkuleppel.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaajaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich,
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853.

VANA-AASTA ÕHTUL on jumalateenistus kell 5 armulauaga. Armulauale kirjutada võimalikult enne jumalateenistust.

Kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

VANA-AASTA ÕHTU jumalateenistus armulauaga kell 6 õhtul. Solist E. Väli-Toompuu.

UUE-AASTA jumalateenistus 1. jaanuaril kell 11 hommikul.

KOLMEKUNINGAPÄEVA jumalateenistus 8. jaanuaril kell 11 hommikul. Teenib õp. T. Nõmmik.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
Tel. 461-2077
562 Jones Ave., Toronto 6, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.,
Toronto 6, Ont.
Tel. 463-6223

Pühap., 1. jaan. 1978 JUMALATEENISTUS kell 11 homm. ühes Issanda surma mälestamisega. Kõneleb jutl. E. Kiil, N. Y. Laulab segakoor.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391
„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 3—3.30 p. l. WHLD 1270 kc.

VANA-AASTA ÕHTUL kell 7 PEREKONNAÕHTU kavaga. Õhtusöök. Kõik kutsutud! Kell 11 aastavahetus jumalakojas. Kõneleb H. Eller. Naistrio.

Pühap., 1. jaan. kell 11 homm. UUE-AASTA JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid. Segakoor. Kell 6 õ. MUUSIKAÕHTU, flöödid, klarnetid ja tshellod.

Esmasp., 2. jaan. — laup. 7. jaan. ALLIANS PALVENÄDAL eri kirikuis. Kõneleb E. Kiil.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 o 489-8002

4812 YONGE STREET
(Sheppardi lähedal) 221-1159
R. S. KANE
Funeral Directors
WILLOWDALE ONTARIO

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA
Matusemaja on üle 106 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas teenimine
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
467 Sherbourne St, Toronto 5, Ont.
Telefon 924-1498

Alma Aavik suri Stokholmis

Stokholmis suri 2. detsembril prof Juhan Aaviku abikaasa Alma Aavik, n-na Paalman, kes oli sündinud 20. okt. 1885 Rasina v. Tartumaal kooliõpetaja tütrena.

Lõpetanud Tartus Pushkini gümnaasiumi, oli ta kooliõpetajaks Tapal, Peterburis ja Tartus. 1908. a. tutvus ta Tartus maestro Juhan Aavikuga, kes oli siis Tartus suveorkestri juhatajaks. Nad abiellusid 1912. a. Hiljuti tähistasid nad oma abielu 65. aastapäeva. See toimus Handeni haiglas, kus mõlemad viibisid. Nende abielust sündis kolm last. 1913. a. poeg Karl, kes praegu elab Tallinnas, 1916. a. poeg Juhan, kes kadus 1941. a. ühel ööl jäljetult Tallinna keskvanglast ja 1918. a. tütar Linda, kes elab Stokholmis.

i meie südameis

a VENNAD

LA

BITU MALEV

LASTE SELTS

g

Oskuslik nõu-

221-1159

ONTARIO

ujunenud

olitan Torontot
idega.
d personal ja

N
LTD.

ik suri

suri 2. detsembril
iku abikaasa Alma
lman, kes oli siin
385 Rasina v. Tar-
etaja tütrena.
Tartus Pushkini
oli ta kooliõpeta-
erburis ja Tartus.
a Tartus maestro
, kes oli siis Tar-
i juhatajaks. Nad
a. Hiljuti tähis-
abielu 65. aasta-
ius Handeni haig-
ad viibisid. Nende
kolm last, 1913. a.
praegu elab Tal-
poeg Juhan, kes
ühel ööl jäljetult
nglast ja 1918. a.
s elab Stokholmis.

Tabati kardetav naisterrorist

Shveitsi politsei arreteeris kaks Lääne-Saksamaa punaarmeelast

BERN — Shveitsi politseivõimud on koostöös Austria ja Lääne-Saksamaa politseivõimudega identifitseerinud Prantsusmaa-Shveitsi piiril tabatud nais- ja meesterroristid, kes haavasid kahte shveitsi piirivalvurit enne kui nad suudeti arreteerida.

Vangistatud naine on 26-aastane Gabriele Krötscher-Tiedemann, kes võttis osa Viinis mõni aeg tagasi toimunud rünnakust Õli Eksporteerivate Maade Organisatsiooni peakorterile, mis nõudis kolm surmaohvrit.

Gabriele Krötscher-Tiedemanni peetakse politseivõimude andmetel külmaveriliseks mõrvariks, kes Viinis tulistas lähedalt surnuks ühe politseiniku.

Sama naisterrorist võttis tõenäoliselt osa ka Austria töösturi Walter Michale Palmersi küüditamisoperatsioonist, millega bandiidid teenisid lunaraha arvel 1,9 miljonit dollarit.

Naisterroristiga koos arreteeriti 28-aastane Lääne-Saksamaalt pärit Christian Möller, keda süüdistatakse mitmes pangaröövis.

7500 dollariline auhind arh. Uluotsale

Auhinnakomisjon ütleb Erik Uluotsa kavandi kohta m. h. järgmist: „Väga ilus kavand eriti meeldivate vahekordadega siseõuede ja ruumide vahel. Konstrueeritud ühisruumid. Võistluse kõige ilusam kooskõla peasissekäigu, maa sisse paigutatud siseõue, üldiste ruumigruppide eelplatside, põhja poole väljavaadete ja päikesevalguse kogumise vahel. Isikupärane ja esteetiliselt tugev kavand."

Võistlusele oli esitatud 42 kavandit.

Varem sel aastal auhinnati Erik Uluotsa 20.000-kroonise auhinnaga arhitektuurivõistlusel Kalmari linna raamatukogu püstitamiseks.

Charlie Chaplin surnud

Maailmakuulus ja filmiajaloos surematu kloun Charile Chaplin suri Shveitsis oma Genfi järve juures asuvas majas jõulupühal 88-aastasena. C. Chaplini peetakse filmikriitikute poolt tähtsaimaks ja populaarseimaks näitlejaks filmikunsti ajaloos. 1975. aastal andis Inglise kuninganna talle „sir'i" tiitli. Pärast II maailmasõda kui Ameerika Ühendriikides peeti jahti vasakpoolseile, sattus ka tema süüdistuse aluseks, et olevat olnud kommunistide sümpatiseerija, mida ta ise aga on kategooriliselt eitanud. Süüdistustest aga oli küllalt, et teda enam Ühendriikidesse tagasi ei lastud ja ta jäi elama Shveitsi. Alles paar aastat tagasi külastas ta jälle Hollywoodi, kus talle anti üle spetsiaalne Oscar-trofee teenete ja tunnustuse eest filmikunsti alal.

Eesti Rahvuskomitee uus esinduskogu

Ameerika Ühendriikides asuv Eesti Rahvuskomitee uue esinduskogu valimised on lõppenud. Valimistest võtsid osa 3952 isikut umbes 12-tuhandest väljasaadetud valimismaterjalist. Valimissedelite lugemine võttis kuni kuu aega ja seda tegid Lakewoodi eestlased valimiste peakomitee liikmete juuresolekul, kus esimeheks oli A. Prima.

Uude esinduskokku valiti häältерohkuse järjekorras: Ilmar Pleer (2634 h.), Vaike Lugus, Jyri Kork, Mäido Kari, Juhan Simonson, Mati Kõiva, Harry Must, Ed. Vallaste, Heinrich Leesment, Anne-Liis Deklau, Paul Saar, Mati Linnamaa, Virve Puström, Joh. Koort, Maria Pedak, Aleks. Köpp, Tõnis Raamot, Gerhard Buschmann, Fred Ise, Avo Piirisild, Ylo Anson, Virko Keder, Peeter Kiik, Harry Verder, Liivi Lepik, Victor Vinkman, Aksel Puström, Endel Miido, Uno Teemant, Alfred Anderson, Heino Jogis, Endel Kool, Heino Ederma, Olaf Tammark, Viivi Piirisild, Rud. Troost, Gilda Mall Karu, Jüri Raus, Tõnu Kuusik, Väino Aare, Philip Tammaru, Henn Rebane, Paul Vesterstein, Aug. Kuklane, Jüri Virkus, Jaak Juhansoo, Eino Moks, Tõnu Vanderer, Jaan Tiivel ja Raimund Tralla. Kolmeks esimeseks asemikuks jäid: Olaf Pikat (1325 h.), Lembit Savi ja Erich Siismets. Uus esinduskogu on valitud kolmeks aastaks ja see tuleb oma esimeseks koosolekuks kokku jaanuaris.

5. JAANUARIL, 1978

wintario BONUS DRAW

EKSTRA ÜKS MILJON DOLLARIT 100 BOONUS-VÕIDUKS, MILLEDEST IGAÜKS ON 10.000 DOLLARIT.

1. Regulaarne viiearvuline Wintario pilet ja seerianumbrid. Viis võimalust 100.000 dollariliseks võiduks ja üle 90.000 teisi maksuvabasid võitusid sularahas.

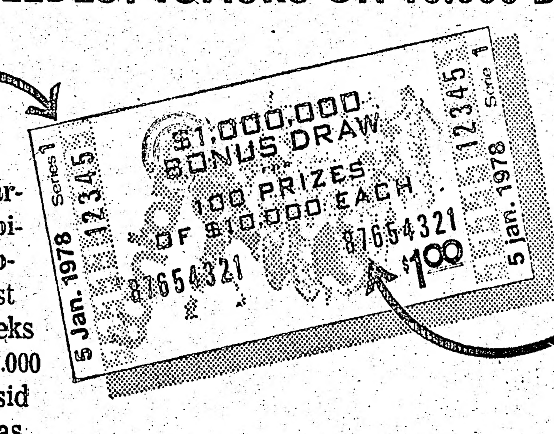

2. Kaheksa-arvuline boonus loteriinumber. Kui kaheksa-arvuline boonus-number teie piletil vastab täpselt ühega väljatõmmatud boonus-numbritest, siis võidate maksuvabalt 10.000 dollarit.

ÜKS DOLLAR — JA TEIE VÕITE VÕITA MÕLEMAD.

5. jaanuaril toimuvaks Wintario loteriiks on teie Wintario piletil kaks numbrite kombinatsiooni — üks regulaarseks Wintario loosimiseks, kus võitude arv ulatub 3—4 miljoni dollari vahel asuvale summale ja teine miljon dollari suurune boonus-loosimiseks, kus on 100 erivõitu, milledest igaüks on 10.000 dollarit.*

Loterii eeskirjade kohaselt jäetakse kõik väljavõtmata võidud loteriifondi juurde kuni üheks aastaks, mille järel väljavõtmise aeg aegub. See raha kantakse seejärel üle erifondi, millest antakse välja võidud boonus-loosimisteks. 5. jaanuaril toimub meie kuues boonus-loosimine.

Boonus-loosimise läbiviimiseks lõpetatakse piletite müük neljapäeval, 5. jaanuaril 1978 kell 6 p.l. Seda arvestades ostke oma pilet juba nüüd kohe, kuna neid ostetakse väga palju. Ning jälgige ühetunnilist Wintario loosimise otseülekannet televisioonis Leah Poslun teatrist, YMYWHA, Torontos, 5. jaan. kl. 9 p.l.

* üheaastane väljavõtmise aeg

Ostke oma pilet kohe.

wintario we all win
ONTARIO LOTTERY CORPORATION

Pihkva elanikud Tallinnas liha otsimas

Toiduainete puudus võtab Venemaal üha laialdasemad mõõtmed

Toronto ajalehe „Star'i" korrespondent Mark Gayn viibis hiljuti Moskvas ja teistes N. Liidu osades, kus tal oli võimalik tutvuneda võrdlemisi põhjalikult sealse olukorraga, eriti toitlustamisoludega. Mark Gayni kontaktid kohaliku elanikkonnaga olid seda tihedamad, et ta räägib vabalt vene keelt.

Mark Gayn'ile olid saadetud juba Moskva lennuväljale saabumisel vastu KGB mehed, kes teda põhjalikult uurisid ning nurisesid, et ta ei kirjuta N. Liidust kiitvaid artikleid. Ajakirjaniku „Staris" ilmunud kirjutistest võib järeldada,

et Mark Gayn ei lasknud ennast heidutada KGB ähvardustest ning avaldab tõetruusid kirjeldusi Venemaal valitsevatest olukordadest.

Mark Gayn toob näite ühest insenerist, kes saabus Sverdlovskist toitu otsima Moskvasse, kuhu siiski koondatakse välismaalastele puru silma puistamiseks kõige rohkem toitaineid. Ta oli Moskvas seisnud paljudes sabades ning tal õnnestus koju siirdudes kaasa viia 20 kilo loomaliha ja 160 muna. Kuid pealinna saabub inimesi toitu otsima ka teistest suurlinnadest, kes saabuvad kohale lennukitel ja rongidel, et muretseda lisa oma viletsatele toidunormidele.

Kanada ajakirjanik mainib, et vanas ajaloolises linnas Pihkvas ei ole sealsed elanikud saanud liha ega võid, samuti olulisi kuivtoite kogu aasta jooksul

ning inimesed sõidavad Leningradi ja Tallinna, et saada midagi hamba alla.

Samasugune olukord valitseb paljudes teistes linnades ja isegi uues 280.000 elanikuga Nabrezhenõje Tshelnõs, mis on ehitatava uue suure veoautotööstuse tsentrumiks. Sellesse linna tahetakse koondada suuremal arvul tehnikuid ja oskustöölisi, kuid keegi ei taha sinna tulla, kuna linnas on toitlustamise olud väga viletsad. Nii mainisid linna elanikud, et nad pole looma-, sea- ega linnuliha näinud septembrikuust saadik ja lihakauplused on lihtsalt suletud. Kuigi linn asub Kama jõe ääres, ei ole seal mingil põhjusel saada ka kala.

Mark Gayn kirjeldab ka Moskva musta turgu ja mainib, et seal on saadaval liha ja aiasaadusi, kuid need maksvad hingehinda. Ajakirjanik kinnitab, et toiduainete kauplustest ja turgudelt kadumine kinnitab kommunistlikus süsteemis esinevaid puudusi ja ebaefektiivsust.

Uudiseid kodumaalt

A. H. Tammsaare 100. a. juubeli puhuks tehakse kodumaal palju eeltöid. Selleks valitud juubelikomisjon pidas novembri lõpul järjekordse koosoleku. Juubelipidustused algavad Tallinnas eeloleva jaanuarikuu 29-dal. Sel puhul avatakse kirjaniku monument ja tema majamuuseum. „Estonia" kontsertsaalis toimuvad aktus ja pidulik kontsert.

Paljudes linnades ja linnarajoonides saab nüüd kraadidega jooke osta ainult erikauplustest või siis suurema toidupoe eriosakonnast. Ei olevat mõtet joodiku elu nõnda kergeks teha, et ta kohe igalt tänavalt või tänavanurgalt saab pudeli kätte. Omal ajal oli palju nurinat Haapsalus Jaama tänavas asuva õllekioski ning Kalda tänavas paikneva veini- ja õllesaali kohta, et need on muutunud peamiselt joodikute kogunemiskohaks. Politsei nõudmisel lõpetati seal veini ja õlle müük. Ühtlasi viidi tänavu Haapsalu rajooni 26 kauplusest välja piiritusveinid. Tagajärjeks on, et avalik kord Haapsalus on paranenud, purjuspäi korrarikkumisi tuleb nüüd vähem kui aasta eest ette.

PENSIONÄRIDELE odava hinnaga soengud ja kestvad lokid esmaspäeval, teisipäeval ja kolmapäeval

DAHLIA BEAUTY SALON

392 Danforth Ave. Toronto — Ajatellimiseks hel. 463-4262

Kingad Lääne-Saksamaalt Tel. 533-8122

Prantsusmaalt, Austriast
Naiste ja meeste kingad.
Ekstra laiad suurused,
ka jalatoega

Patacsi Shoe Salon
480 Bloor W., Toronto 4, Ont

H. KIVI
INCOME TAX & INVESTMENT CONSULTANT
TEL. 759-3588
50 MUNSON CR. SCARBORO, ONT.

KAS OLETE TÜDINENUD KODUS ISTUMISEST?

Mitmed püsivad osalise ajaga töökohad saadaval kohalikkudes haiglates, et rentida patsientidele televiisoreid.

Pärastlõunased tunnid, nii argipäevadel kui nädalalõppudel. Seal on teil võimalus kohata inimesi ja teenida raha samaaegselt. Palk oleneb läbikäigust rentimise osas.

Lähemaks informatsiooniks palga, asukoha ja kohustuste suhtes helistage

Chris Matycek

Telefon 749-6111 kella 9—12 hommikul esmaspäevast reedeni.

Kohaotsija peab olema hea tervisega, kohusetruu ja rääkima inglise keelt.

MÜÜA

EESTI ENTSÜKLOPEEDIA

2 viimast annet, nr. 7 ja 8 (välja antud Tallinnas 1976). Hind koos saatekuluga kahelt raamatult $25.-. Kirjutada slt. „Entsüklopeedia"

JAAN ALMER

KATUSETÖÖD

Tel. 699-5295

Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
meie ühiskonna teenistuses
Eesti Majas
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

KAASMAALASI,
kes viibisid eestlaste seltsi esimesel kokkusaamisel Eesti Maja esikus, paluks helistada Ants Vommile, tel. 425-7674

Kuna minu poolt korraldatud
JÕULULAAT
elavat osavõttu leidis, siis jääbki see POOD AVATUKS.
KELLAAEG KOKKULEPPEL
Tel. 248-4676
ehk
245-6012
85 Emmett Ave. Apt. 1903
LANA KASAK

INCOME TAX PREPARATION
Mark Tuomola B.A.
191 Eglinton Ave. E., ruum 206
Soome Ühispanga maja
Tel. 488-1801

FINN-AUTO
Teen kõiki mehaanilisi parandusi (mitte keretöid)
3323 Danforth Ave. Tel. 691-9553
RISTO SAARENVIRTA

Hea klaver on eluaegne investeering!
Suur valik tunduva hinnaalandusega.
Ka rentimine.
Saadaval kõik muusika instrumendid.

REMENY

HOUSE OF MUSIC LTD.
553 Queen St. West
Toronto, tel. 363-1966

Ly Parma reisikirju

Laevasõit Vahemere randadele

VI

Türgi võtab lahkelt vastu turiste

Vahemere idakaldal sõidame veelkordselt maismaale ja teeme peatuse Türgis, Kusadasi sadamas. Vahepealsed kuulujutud nagu oleks Türgis kooleraoht liigselt suur ja meid ei lastavat maale, kuigi ettevaatuse mõttes olime oma koolerasüstid saanud juba enne Torontost väljumist, osutub siiski põhjendamatuks ja keegi ei tee sellest juttugi.

Laev peatub kai ääres otse linnakese juures ja ostuhimulised tõttavad otsemaid poodidesse. Nahkasjad, mantlid, pintsakud, jakid on oma ilusa väljatöötluse ja soodsate hindade tõttu esmaseks ostuartikliks, aga ka kuld ja vääriskivid leiavad ostjaid, kohapealseist käsitöist ja mälestusesemeist kõnelemata.

Nimi Kusadasi tähendab „lindude saar" ja vaatamata linnakese väiksusele (10.300) elanikku), on turismipaigana niivõrd populaarne, et ta aastas 28.000 turisti vastu suudab võtta. Mereäärsed maa-alad on täis kaunirannalisi suvituskohti, mis praegu alles hindadelt soodsamad on, kui mujal kuurortides; kui kauaks, on muidugi iseküsimus. (Tipp-hotelli toahind on $22.00 öö-päevas).

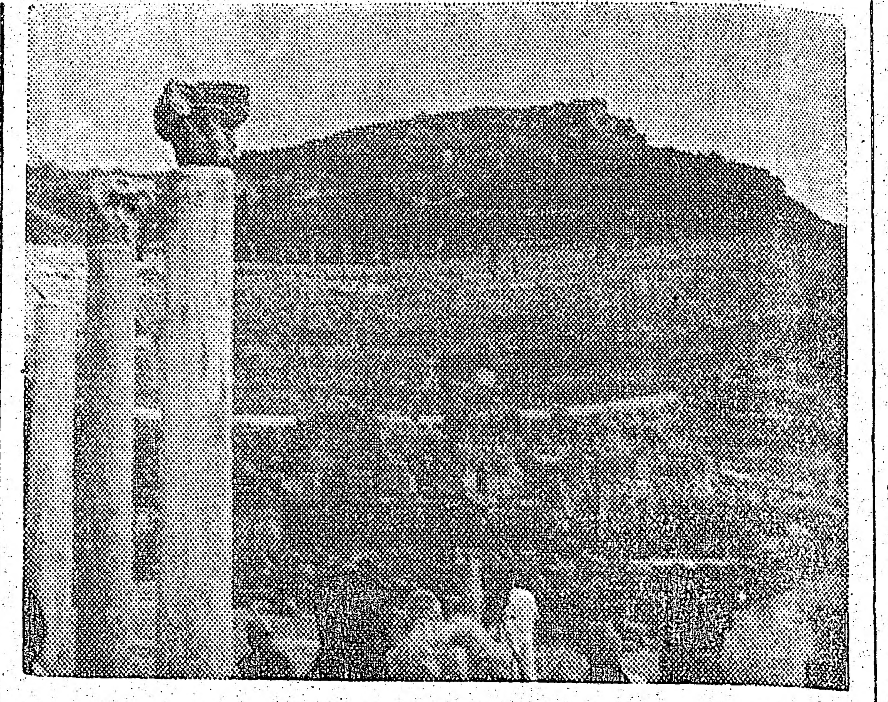

Efesose varemetel Türgis. Tagaplaanil suur amfiteater, mis mahutas 24.000 pealtvaatajat.

Ameeriklanna muutus türklannaks

Türgi oma pindalalt on kolm korda nii suur kui Inglismaa ja Euroopas Venemaa järele suuruselt teine riik, elanikke on seal 22 miljonit, neist 2 miljonit kristlast — ortodokse ja katoliiklasi. Suurlinnad Istanbul oma 4 milj. elanikuga ja pealinn Ankara 2 miljoniga jäävad kaugustest ja ajanappusest tingituna nägemata, ent huvi Türgimaa vastu on äratatud selle vähesegi järele, mida näha õnnestus. Kuigi ajakulg ei saa meid enam tagasi viia kujutletavaisse aegadesse, kus puhvis siidpükstes türgi sultan oma haaremi keskel vesipiipu suitsetas ja kaunitarid ta ümber kõhutantsu tantsisid, on kindlasti moodsal ja tänapäeva Türgilgi palju huvitavat pakkuda, seda teadis meile kinnitada ka meie tuurijuht oma soravas inglise keeles, humoorikalt, abivalmilt ning väga teadlikult igat küsimust vastates. Abielus oli ta ameeriklannaga, küsimusele, et kas pole kavas Ameerika poolele üle tulla, vastas:

„Ei kunagi! Mulle meeldib mu oma maa, siin olen lõpetanud ülikooli, siin on mu perekond, ka mu nainegi ei tahaks siit tagasi minna."

Iidsete hiilgeaegade varemetel

Eriliseks põhjuseks, miks nii palju turiste Kusadasis maandub, on siit vaid 15 km eemal asuv vanaaegne riik-linn Efesos. Selle linna suurejoonelisus seisab juba ta pindalalises ülikülluses — ta on 9 korda 9 km suurune linn, millest praegugi vaid 1/7 välja kaevatud on, ent oma ühiskondlike hoonete ja kommertsiaalse kujunduse poolest on ta harukordne eeskuju kas või tänapäevalinnale. Sellist hoonete suursugusust, sammaste võimsust ja vägevust või kas või vaid 22 marmorist tänavat vaevalt kuskil ja kunagi leida võiks.

Nagu paljud teised samataolised on Efesos ehitatud erinevail aegadel, lähemalt selgitatuna — ta on asutatud kolmel korral. On teada, et mingi asula on samas olnud juba 2000 e. Kr. s., ent Alexander Suurt peetakse Efesose asutajaks (330 a. paiku e. Kr. s.) ja kristlasile mäletamiseks on, et Neitsi Maria elas oma viimased elupäeva Efesoses.

Antiikaja seitsme ime hulka loetakse samas asuvat Artemise templit, kuna see oli Hellenistlikul ajastul maailmas suurim konstruktsioon, tehtud täielikult marmorist. Efesose varemeist on imetlustäratavad veel 200 ruumiga viiekordne palee, linnaraekoda, Celsuse raamatukogu, äritsemiskeskused ja eelkõige n. n. Suur Teater, milles 24.000 istekohta ja mille ümber „õhujahutajana" voolas rennides vesi. Mitmete valitsejate kõrval on selles uuendusi ja juurdeehitusi teinud ka Imperaator Nero (60-ndail a. p. Kr. s.).

Huvitav on, et kuulus Celsuse raamatukogu, mille restaureerimine äsja lõpetati, asub ühelpool tänavat ja selle vastas teiselpool tänavat on lõbumaja, mille lähistel on säilunud isegi marmorisse raiutud „reklaam", näidates piltlikult, kust leida tee paljude südamete juurde. Raamatukogu pakkus vaimutoitu ja üle tänava võis end kurnatud vaim otsemaid kehaliste lõbudega karastada. Ka näidati meile tollest ajast säilunud rahva-väljakäiku, mis oma kivist istekohtadega tänapäevast palju ei erinegi. Siiski — see oli kasutatav ainult meestele.

Efesos hävines maaväringu tagajärjel, esimeste väljakaevamistega alustati juba 1886. a. ja töö kestab. Et selle juba pindalalt nii tohutu suure linna väljakaevamiste ja ajalooga tutvuda — selleks kulub vähemalt nädal, ent eks ole teada vanast ajastki ütlus: „On's veel suuremat linna kui Efesos!"

(Järgneb)

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

ANDRES OLVET, LL.B.
Advokaat-notar
Bigelow, Hendy, Shirer & Unkkivi
789 Don Mills Rd.
Tel. 429-3110
kodus 699-2395

TÕNU TOOME
B.A.Sc. LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Garvey, Ferris
Suite 3170, South Tower
P.O. Box 56, Royal Bank Plaza
Toronto, Ont. M5J 2J2
Telefon 416-865-0222

ADO PARK, LL.B.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. EM. 3-4451
Õhtuti HI. 7-2017 või 929-3425

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Toronto, Ont. M5J 2H7
Tel. 862-7115

Saksa vaipade ja kardinate kaubamaja MODERN RUGS
DRAPERIISID VALMISTATAKSE KA TELLIMISE PEALE
162 OAKDALE RD. DOWNSVIEW, ONT. TELEFON 745-0507

Male teateid

T. E. Maleklubi korraldas treeningturniiri Toronto Eesti Majas. Võitjateks tulid: 1. P. Beckwith 8 p.; L. Joselin 6 p.; 3. W. Singer 3 p. Järgmine turniir toimub 15. jaanuaril kell 2 p. l. Kavas on lühike koosolek ja uue juhatuse valmine. Külalised on teretulnud.

Aeg.

S. BROGOWSKI, O.D.
OPTIK
Tel. 531-4251
412 RONCESVALLES

PAUL JUTTUS
HOGAN PONTIAC BUICK LTD.
348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561
PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK
G.M.C. veoautod
Pruugitud autod

VIIE RINDE VASTULUURE TEENISTUSES

OTTO KUMENIUS

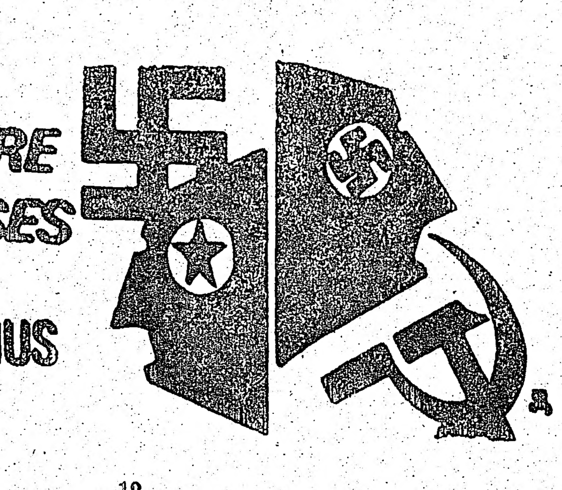

12.

Nii kaua kui mingi nimi oli venelaste arhiivide kaartidel, ei tohtinud nime kandja end julgena tunda. Need 21 nime olid märgitud „elus olevad" venelaste kirjadesse ja aktidesse, kus nende kuriteoks oli, et nad olid tsaariajal töötanud kommunistliku korra vastu. Ainus erand oli Unto Boman-Parvilahti, kelle patuks kuulumine SS-pataljoni oli täiesti küllaldane tema vangistamiseks. See seik, et kõik venelased olid saanud juba kaua tagasi Soome kodakondsuse, ei takistanud hiljem nende likvideerimist.

Järelmärkus:

Ühes sõja järgus venelased edenesid ootamatult kiiresti põhjarindel Kemi linna suunas. Meie sõjaväeüksused ei suutnud mõista, miks neil õnnestus võitlustegevus nii hästi just selles suunas. Ühel päeval sai üks soome seersant käsu suusatada soome positsioonilt ei-kellegi maal asetsevasse tühimaa hütti. Mees pani suusad alla ja suundus rajale. Jõudes 5—10 minutilise suusatamise kaugusele hütist, kuhu tal oli käsk jätta kaasaantud kiri, seisatus ta ja jäi keppidele toetudes kuulatama. Ülesande täitmine tundus talle vaistlikult vastumeelsena. Samas meenus talle, et teine sama üksuse käskjalg oli saanud umbes nädal tagasi samasuguse ülesande. Ta ei olnud kunagi tulnud oma komandeeringult tagasi. Kui ta parajasti omaette olukorra üle mõtles, ilmus nähtavale soome ohvitseri juhatusel liikuv luuresalk, suusatades kergelt üle hange. Salga juhataja küsis:

„Mis nooremseersant siin teeb? Ja mida te mõtlete?"

Mees seletas oma ülesande iseloomu ohvitserile, kes küsis kirja oma kätte. Avades seda nägi ta paberil kaardi, kuhu oli märgitud see suund, mida mööda venelastel tuli liikuda järgmisel päeval kui nad asusid rünnakule soome positsioonide vastu. Kirja lõpus oli lühike käsk: likvideerige selle kirja tooja!

Kirja saatja oli soome piirivalve ohvitser. Seda meest üle kuulates, kes oli olnud piirivalve lõigu ülemaks peagu kümme aastat, ilmnes et ta oli otsustanud end anda venelaste käsutusse ebaõnnestunud äriasjade tõttu. Järgneval ülekuulamisel juhtus selline õnnetus, et keegi minule alluvaist vihapurskel tulistas tema suunas sõjaväepüstolist, mis oli olnud laual. Selle liiga tulise sammu tulemus oli, et me mitte kunagi ei saanud teada üksikasju, mis oleksid kindlasti paljastunud lisauurimusil. Juhtum näitab, et venelased olid juba aastaid enne sõja puhkemist hankinud omale sidemehi Soomes ja et nad olid värvanud ka kaitsejõududest omale spiooniülesannete täitjaid. Juhtum oli küll erand, enamus nende agentidest olid amatöörid, kelle informatsioon oli vaevalt selle paberi väärtusega millele see oli kirjutatud.

VIII

Nõukogude spioon hoidis erksalt silma peal kõigel sellel, mis juhtus rindel ja rinde taga. Jätkusõja ajal, aga juba enne sõja puhkemist oli luuretegevuses hoopis teine toon, kui oli Talvesõja ajal, mil venelased usaldasid selliseid teateid Soomest, mis andsid neile olukorrast vale pildi ja viisid vene sõjajõud täiesti ekslikele järeldustele. Meid pani tihti üllatama see oskus, kuidas venelased said oma kätte Soomele otse saatuslikke teateid. Allikaks oli Soome kommunistlik partei, mis oli küll ebaseaduslik, aga töötas kogu maal erinevate seltside ja organisatsioonide gruppide abil. Ametlik luurekeskus oli suursaatkond, kuhu venelased olid paigutanud uue ministri, kuna eelmine sattus „puhastuse" ohvriks. Viimane minister enne Talvesõda oli Eric Assmus — kes kõigest järeldades hukati — talle järgnes ametikohale minister Zorin.

Ministri hinnatav omadus oli pimepäine kuulelikkus Stalinile; selle puuduse tõttu oli eelmine ametikandja kadunud, mistõttu ettevaatlikkus oli vajalik. Tema teadmised läänemaailmast olid vähesed, peaaegu usun, et Helsingi oli tema esimene ametikoht väljaspool Nõukogude Liitu. Minister Zorin sai peaaegu kõik oma teated soome kommunistidelt. Informatsiooni saamine ja edasi saatmine annab selle väärtusest hea pildi ühe soome inseneri ütluse põhjal, kes vahistati spioneerimise pärast: „Andsin neile selliseid teateid, kui nad soovisid saada. Tõde nad mitte kunagi ei uskunud." Nii oli see alul, aga peksasaamisel muutusid targemaks. Ja venelased õppisid kiiresti oma eksimustest.

Selle järel nende luuretegevus Soomes oli ääretult tulemusrikas. Meil tuli märkida kõik komandeeringu- ja puhkusetunnistused salajaste tunnusmärkidega. Need vaheldusid kas igal, või igal teisel nädalal. Tihti võisime tähele panna, et venelased olid teadlikud sellest, millal sõdurid ja ohvitserid komandeeriti eriülesandeisse või sõitsid puhkusele. Venelastele oli nende tunnusmärkide teadmine väärtuslik selletõttu, et nad ise olid võimelised soovikorral oma agente varustama selliste tunnistustega. Neid tunnistusi tuli rongides ja liinibussides esitada kontrollivale sõjapolitseile. Ilma selliste paberideta oli võimatu sõjaajal reisida Soomes. Igapäev ilmus staapidesse sõjaväelasi, kes soovisid komadeerimiseks tunnistusi. Meile tundus mõnikord, et venelased olid võimelised oma spioone otse hirmutaval kombel salaja saatma igasse paika. Aga kus ja kes nad olid? Igal juhul nende lähedal olemisest oli mitmeid tunnuseid.

Paljud venelaste poolt alla lastud langevarjurid kandsid soome sõjaväevormi, mis oli viimse detailini meie vormist kopeeritud. Tõsi küll, parimgi kopeerija võib teha eksimuse. Valesti asetatud kursuse märk ja liikumatu sõdurikuue nööp paljastasid meile Vene andekamate hulka kuuluva Soomespiooni. Tema tabamine põhjustas kogu vangistuste ahela, mis andis meile kätte paljusid agente. Igal juhul me olime sel ajal õppinud austama venelaste Soome-spioneerimise oskuslikkust ja andekust ning olime äärmiselt huvitatud, et tundma õppida nende menetlusi.

Meie sõdurikuue nööbid olid nagu teada hallivärvilised ja varustatud lõvipildiga. Metallist silmus, mis moodustas nööbi kanna ja kinnitatakse niidiga riidesse, oli liikuv. Nööp oli nimelt valmistatud kahest eri osast. Kui tabasime langevarjureid, siis nende riietust uurides märkasime, et venelaste valmistatud soome sõdurikuue nööbid olid liikumata kannaga. Tegime selle tähelepaneku raadio ja ajalehtede vahendusel rahvale teatavaks ja hoiatasime igaüht, et nad oleksid ettevaatlikud, kui nad oma ümbruskonnas kohtavad tundmatuid sõjaväelasi. Ühel päeval siis ilmus Helsingi lähedal asuvas Oulunkyläs asetsevasse ärri noor lipniku univormis mees. Ta ostis tavalisi tarbeaineid, nagu liha, juustu, võid, leiba ja muud. Samal ajal oli äris väike ergas poiss. Kõigil väikestel poistel on head silmad automärkidele, vormiriietusele, aumärkidele ja sõjaväe tunnustele. Vaevalt oli sel ajal ühtki soome poissi, kes ei oleks tundnud reservohvitseride kooli kursuse märki, mida kantakse vasaku rinnatasku allservas. Selle vänriki märk aga oli kinnitatud tasku ülemise serva külge. Poiss jäi mõtlema, kas vänrik võis olla õige soome vänrik, kuid ei saanud asjas selgusele.

Ta oli kuulnud oma vanemaid rääkivat valesti tehtud sõdurinööpidest. Et teha kindlaks lipniku ehtsust astus poiss lähemale ja haaras äkki kinni keskmisest nööbist, samal ajal süütult lipnikule silmadesse vaadates. Nööp oli kinnine.

„Kas onu võiks mulle anda marga? Tahaksin osta karamelle enesele ja õele."

Uhke lipnik otsis taskust ja leidis margase raha ning ulatas selle poisile. Poiss tänas viisakalt, ostis oma karamellid ja astus ärist välja. Ta jooksis kui nool piki teed, kuni kohtas vanemat meest. Ähkides jutustas ta oma tähelepanekuist äris. Mees sai aru, et kiired sammud on vajalikud, et lipnikul ei jääks põgenemiseks aega. Ta kiirustas lähemasse majja, kus teadis olevat telefoni. Meie autod olid päris lähedal minevikuvalmis ja kohe kutse saades sõitsid kaks meest kiireimalt Oulunkylä suunas.

(Järgneb)

Välja lõigata — kuulutus ei kordu

Välis-Eesti EMP

RAAMATUTE VÄLJAMÜÜK

Tellimised koos rahaga saata VABA EESTLASE talitusse.

Raamatud ja plaadid saadetakse välja Rootsist

Kaul Kadak, Mitme taeva all $15.—
Ernst Jõesaare looming $10.—
V. Poska-Grünthal, See oli Eestis $15.—
A. Rei, The Drama of the Baltic Peoples $15.—
B. Russow, Liivimaa kroonika $11.—
A. Luts, Heitluste keerises II $15.—
I. Paulson, Vana eesti rahvausk, Usundiloolisi esseid $8.50
Andrus Saareste, Väike eesti murdeatlas $8.—
Aadu Lüüs, Tartus ja Rootsis $3.—
Jüri Remmelgas — Tuline värav 3.—
Jüri Remmelgas — Kolm kuuske 3.—
Jüri Remmelgas — Igavesti 3.—
Edv. Õun — Võibolla järgmisel ööl 3.—
Oskar Angelus — Tuhande valitseja maa 3.—
Giovanni Guarechi — Don Camillo 2.—
Oskar Mamers — Kahe sõja vahel 5.—
Oskar Mamers — Häda võidetuile 5.—
Märt Raud — Eesti kool aegade voolus I 5.—
Märt Raud — Eesti kool aegade voolus II 5.—
Märt Raud — Alasi ja vasarate vahel 5.—
Jaan Lattik — Teda ei ole siin 5.—
Henno Jänes jt. — Maailmakirjanduse peajooni 5.—
Karin Saarsen — Vallutajad 5.—
Karl Robert Pusta — Kehra metsast maailma 5.—
Jaan Kuusk — Minu lauluvara II 6.—
Gustav Suits — Tuli ja tuul 3.—

Koguteos Eesti riik ja rahvas Teises maailmasõjas
1—10 brosheeritult 45.—
köites $90.—

1. Eesti nagu ta oli	$4.75	6. Surutud vastu seina	$4.75
2. Euroopa kohal	4.75	7. Sõjakäik itta	4.75
3. Punane aasta	4.75	8. Heitluses kahe suurvõimuga	4.75
4. Maa vabastamine	4.75	9. Venelaste teine sissetung	4.75
5 Punavägi tõrjutakse maalt	4.75	10. Võitlus jatkub	4.75

A. Traksmaa — Eesti Vabadussõda 9.—
Marie Under — Stimme aus dem Schatten 2.—
Silvia Leitu 8 lillemotiivilist kaarti 4.50
Oskar Loorits — Eesti rahvausundi maailmavaade 2.—
Gustav Ränk — Vana Eesti rahvas ja kultuur 3.—
Jüri Kalm — A Practical English Grammar 1.—
Karl Aug. Hindrey — Lembitu $3.—
Gert Helbemäe — Raekooli õpilane $3.—
Koguteos Laiarööpmeline Soomusrong nr. 2 Vabadussõjas 15.—
Dr. Peter Kleist — Mahamängitud võit 3.—
Eesti Muusika Ajalugu I—IV $30.—
Ilo Käbin — Maal ja merel $7.—
Paul Laan — Mõttelend $5.50
Karin Saarsen — Ühest õnnelikust õnnetust armastusest $3.—
Karin Saarsen — Lohengrini lahkumine $4.—

EESTI SAATUSAASTAD 1945—1960
6 raamatut brosh. $40.—, köites $55.—, 2 kunstnahas kullaga köidet.
1. Rahu vabaduseta
2. Ahastuses Eesti
3. Kommunistlikus haardes
4. Poliitilised põgenikud
5. Ikestatud rahvas
6. Ikestus kestab.

Roos, Aarand: Esto-Atlantis 13.—
Borgelin, R. G.: Dannebrogi lipu all 15.—
Mannerheim, G.: Mälestused 5.—
Pitka, J.: Rajusõlmed $12.—
Veski, J. V.: Mälestuste raamat $4.50
Wiedemann: Eesti-saksa sõnaraamat, faksimiiletrükk 1893 $17.—
Kann: Prantsuse-eesti sõnaraamat $5.50
Aren. Lepp jt.: Inimese anatoomia $11.—
Paloheimo jt.: Avameelselt abielust $3.—
Tedre: Eesti pulmad, ajalooline ülevaade $3.—
Tammeorg jt.: Eesti ravimtaimed $3.—
Roost: Toalilled $4.50
Eesti Floora: II osa $9.—, IV $19.50, V $19.50, VII $9.—, VIII $18.—, X $6.—. Ülejäänud osad ilmumisel.
Rootsmäe: Eesti laululinnud $6.—
Puksoo: Raamat ja tema sõbrad $6—
Vool: Köögivilja kasvatamine $6.—
Hugo: Jumalaema kirik Pariisis $6.—
Leho Lumiste: Eesti ajakirjanduse ajalugu $11.—
Elmar Õun: Meri ja maa — romaan hiidlaste elust $12.—
Hanno Kompus: Picturesque Estonia — pildialbum inglis- ja eestikeelse tekstiga $8.—
R. Kull ja E. Raiet: Õigekeelsussõnaraamat, uus väljaanne (piiratud arvul) $13.50
Eesti lüürika I + II, koost. A. Mägi, 700 lk. eesti luulet, Marie Under jt. $21.—
Eesti kunstiajalugu I, esimene köide $18.—
B. Betlem: Inglise-eesti taskusõnaraamat $3.—
Rich. Ritsing: Eesti rahvalaulu radadelt, nootidega $4.50
L. Meri: Virmaliste väraval $4.50
V. Vaga: Kunst Tallinnas XIX sajandil $20.50
B. Kangro: Eesti Rootsis $35.—
Ruudi Toomsalu: Spordiraamat, Kehalised võimed 6.—

VÄLIS-EESTI EP HELIPLAADID —

EP 710 — Harald Lutterus: Saaremaa valss, Vana vokk — Hei, mustlane mängi, Pühajärve mälestus.
EP 713 — Volfgang Pahla: Valsi rütmis kodumaal, Hõissa polka — Batucada, Cavaquinho
EP 714 — Harald Lutterus: Mets mühiseb, Abja Peet — Sõduri truudus, Tiina
EP 715 — Tillu trio: Kojuigatsus, Mu kaunis kodusaar — Merike, Mälestus kodust
EP 716 — Harald Lutterus: Kus pidu iial peetaks — Joo, joo, vennake joo — Krambambuli, Me elu jääb mõistmata aktiks
EP 718 — Hilla Ostrat: Lili Marlen, See ei olnud arm — Esmakordselt, Armastuse legend
EP 721 — Hille Ostrat: Pusta fox, Vihmasadu — Su juures, mu arm, oli hea, Vana moosekant
EP 722 — Hille Ostrat: Ma seisan sajus, Surnud lehed — Domino, Ah Juulishka
EP 723 — Tillu trio: Sõbrad, Jää jumalaga — Hõbedane kuu, Unistus
7P 724 — Ramona, Aastate eest — Suudle mind hellalt, Armulaulu viis.
EP 1301 — Els Vaarman: Mustlase laul op. Mustlasparun, Habanera oop. Carmen — Õnne ootel, Orjalapse hällilaul
EP 1302 — Naan Põld: Kannel, Lauliku lapsepõli — Oi häbi hanivaras, Tule koju, Meil aiaäärne tänavas
EP 1303 — Naan Põld: Miks sa nutad lillekene, Laula, laula suukene — Kuku sa kägu, Kus on kurva kodu, Kallis Mari.
EP 1304 — Käbi Laretei: Neli rahvaviisi minu kodumaalt, Valss variatsioonidega, Viljategemise laul — Kandle polka, Tants Targa rehe all.
EP 1305 — Rodia Persidsky: Kirbu laul, Põhjamaalase laul — See oli ilus laul, Mu ukse küljes väike kell
EP 1306 — Stokholmi Eesti Meeskoor: Ann oli uhke, Hakkame mehed minema — Meeste laul, Tervitus
EP 1308 — Alfred Kuuskandlel: Kalamies, Tuljak, Sangaste polka — Torupilli Jussi labajalg, Setu kargus
EP 1309 — Naan Põld: Vares vaga linnukene, Tiideratas — Tere tibukene, Pulmaröõm
EP 1310 — Naan Põld: Nii minä neitonen sinulle laulan, Kun päivä paist — Põhjamaa lapsed, Metsateel
EP 1312 — Stokholmi Eesti Meeskoor: Jõuluöö, täis saladust öö, Üks roosike on tõusnud — Tasa, tasa, jõulukellad, Püha öö
EP 51 — Els Vaarman jutustab oma lavategevusest ja laulab oma tuntumaid palu
EP 52 — Jaan Lattik esitab lühijutluse ja loeb katke romaanist „Teda ei ole siin".
EP 53 — Juhan Aavik jutustab oma elust, Stokholmi koguduse koor laulab.
EP 201 — Alfred Pisuke viiulil: Prelude, Kikka tants — Poéme d'amour, Külakarjase sarvelugu
EP 10 — Reinuvader Rebane, kuuldemäng lastele.
EP 207 — Rodia Persidsky: Ma vaatsin paadist kiikriga, Ma lõbus õllepruulija — Mats alati on tubli mees, See Mäeotsa talu
EP 205 — Hille Ostrat: Kaks kollast roosi, Õitsvad sirelid — Manfred Bode: Lullaby of Birdland, Armunud naine.
EP 701 — Vanad Relvavennad: Oli kodu meil, Kaugel, kaugel — Täna me liigume, Meil merivood on vabad
EP 705 — Hille Ostrat — Harald Lutterus: Bel-ami, Portugali pesutüdruk — See on jaanikuu öö, La Paloma
EP 711 Harald Lutterus: Õhtune päike, Seal, kus Emajõgi voolab — Ju laias laanes, Mehhiko teel
EP 712 — Hillar Malm: Mulgimaale, Metsas vaikselt oja voolab — Seal Biscaya lahel, Väike ahvipärdik
EP 717 — Alfred Kuus kandlel: Vengerka, Vanu valsse kodumaalt — Talgu polka, Küla reinlender
EP 719 — Harald Lutterus: Mu meelen kuldne kodukottus, Seal, kus rukkiväli — Möldri neiu maja ees, Mu juurde jää
EP 720 — Harald Lutterus: Kui Kungla rahvas, Kord elas mölder veski peal — Ma vaatsin paadist kiikriga. Mats alati
EP 725 — Hille Ostrat ja Harald Lutterus: Mu ainus maailm, Jonny Guitarr — Hei valerii, Vana jahilugu
EP 11 — Hille Ostrat, Harald Lutterus jt. Miki merehädas, Une-Mati — Uhti-uhti, Muti Onu.
EKP 1311 — Stokholmi Eesti Meeskoor: Ma kõndisin vainul, Kaera Jaan — Põhjarannikul (solist Harald Lutterus)
EKP 1313 — Kassari tantsib, mängib ja laulab: Tuljak, Pulgatants — Targa rehealune, Hüppepolka
EP 708 — Hillar Malm: Postipoiss, Hulkuri valss — Süda see ihaldab laineid, Sonny Boy

Ülalnimetatud plaatide hind à $2.—

ESTONIAN VOICE's kvaliteet!

UUDISHELIPLAAT! Laulu ja muusikagrupp JÜRI-PEETERS

EMP SLP 1009 LAULUSILD — Nooruse laul, Postipoiss, Viljandi paadimees, La Paloma, Kaugel, kaugel ... Põhja, valge naine, Perekonna valss — „Viva Espana — Viva Estonia", Susanne, It's Now or Never, Laul tuultest, Jag vill dansa ... Silverbird. $8.—, õhupostiga $10.—

33 RPM PLAATIDEST SOOVITAME à $7.—

Jaan Kuusk laulab — On kallis mulle kodupaik, Laev tõstis purjed üles, Mind saatus kaugele, Väike kambrike südames mul, Koduigatsuse laul, Hõbedaselt helgib juuste kuld — Mu meelen kuldne kodukottus, Nõmmeteel, Mustalainen, Tean küllalt Su sõnu, Mult ära küsi, Taamal, kus vikerkaar.
ELP 1001 — Heli Neli — Teeme poppi: Tean küllalt Su sõnu, Laupäeva öö, Tantsi, tantsi, Kord kõndisin, Sinilill, Jukukene, peiu, Ireen
ELP 1002 — Hille Ostrat „Armulaulu viise": Pusta fox, Lili-Marleen, Surnud lehed, Vihmapiisad, Jonny Guitarr, Ai Julishka, Väikemees sa nutad, Su juures mu arm, Armastuse legend, Esmakordselt, Vana moosekant, Armulaulu viis.
ELP 1003 — Kalju & Tarmo „Sädemed" — Kaugel, kaugel, Kui mina alles, Kord mõtetes, Indias kuu on nii tuline, Metsa läksid sa, Kord elas üks cowboy, Kui Jaanilinnas, Heli hella vellekene, Kalle Kusta, Tule ääres
ELP 1004 — Stereo — „Laulupidu Stokholmis" — Hoia Jumal Eestit, August Torma kõne, Isamaa mälestus, Meie laulame, Kevade marss, Pulmalust, Kannike, Käokene kuldalindu, Ärge unustage laulu — Lintuselle, Missähän maassa, Sind surmani, Kevade tunne, Kuu, Tuljak, Lahkumise laul, Lõppsõna — J. Aro, Veel kaitse kange Kalev
ELP 1005 — Harald Lutterus „Rahvahulgad tulge kokku": Kui on jõudnud sügise, Ulata karikas mulle, Ma istun keldris, Joo, joo — Me elu jääb .. Kus pidu iial peetakse, Krambambuli, Mats alati, Kord elas, Mu meelen, Sääl, kus rukkiväli.
ELP 1006 — Artur Rinne „Laul kenale kodule": Nooruslaul, Õnne kevad, Vilistan ikka, O mia bella Napoli, Neiud, Tasakesi voolab oja — Laul kenale kodule, Kui nutab viiul, Meremees kuival maal, Penni serenaad, Oh kingi mul kodu, Mäepere talgud
LPE 301 — Meremuinasjutt: Prelüüd, Palus pohli punetab (M. Kuut), Meremuinasjutt (H. Tamme, V. Orumets), Armunud mees (H. Sallo), Tantsima (V. Orumets, ansambl Laine), See on mu laul (M. Kuut), — Sa minu kauge kallas (V. Kuslap), Ma pean Sind südamega kuulama (V. Kuslap), Kummutame kuldset kruusi (A. Ots), Lorilaul (A. Rinne), Kasatshok (O. Orumets, ansambl Laine), Roheline taevas (V. Orumets, ansambl Laine).
LPE 302 Ants Eskola „Kalevite Kants": Sõdurid, Tule tantsi, Meremehe polka, Suudluse sünd, Mihkli laat, Mu kevad — Lõbus õllepruulija, Sõduri truudus, Puujala polka, Tipa, tapa, Laisk Toomas, Kalevite Kants

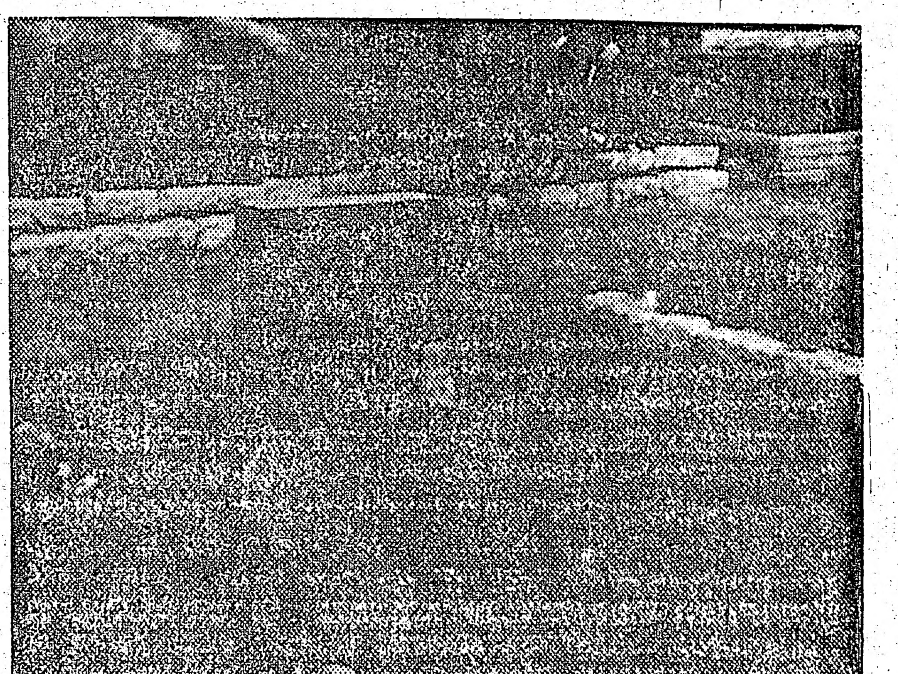

Eesti viimase peaministri Otto Tiefi haud Tallinnas Pärnamäe kalmistul. Hauakivi kannab kadunu nime tema allkirja kujul ning selle all on sünni- ja surmaaastad. Eestist tulnud kirjades mainitakse, et Otto Tief taheti sängitada maamulda samale kalmistule kuhu oli maetud tema suur sõber ja mõttekaaslane, kelle nime ei nimetata, kuid võimud ei lubanud seda teha.

UUTEST HELIPLAATIDEST SOOVITAME:

---- Stereo EMP SLP 1007 — HÄMARIK — Tiina, Tiina, Tallinna teel, Vana jõgi, Küla pillilugu, Tolu Mats, Vanaema, Vana viis, Öö pime, Taat ära maga — Kingsepa Antti, Naabri Mari, See päev, Kaera-Jaan, Eidekene ketrab, Ühte laulu, Kes võiks tuuleta, Liisu. $8.—, õhupostiga $10.—.
---- KAS 1007 — stereokassett HÄMARIK, nagu eelmine. $8.—.
---- MILIZA KORJUS 034483 — Gilda aaria, Gilda ja Hertsogi duett (Rigoletto), Elvira retsitatiiv ja aaria (Ernani), Elena bolero (Sitsiilia verepulm), Lakmé aaria — Lucia stseen (Lucia di Lammermoor), Rosina kavatiin (Sevilla habemeajaja), Konstanze'i aaria (Röövimine serailist), Variatsioonid Mozarti teemal, Ööbik. $7.50.
---- 027435 — EESTI ORELID 1 — Tallinna Toomkiriku orel, prof. Hugo Lepnurm — Gabrieli, Martini, Bach, Schumann. $7.50.
---- St. 03051 — EESTI ORELID 4 — Rõuge kiriku orel, prof. Hugo Lepnurm — Gigult, Bach, Couperin, Reger, A. Kapp. $7.50.
---- St. 03649 — EESTI ORELID 5 — Suure-Jaani kiriku orel, Rolf Uusväli — Bach, Pasquini, Daquin, Guilain. $7.50.
---- St. 10 05315 — EESTI ORELID 7 — Tallinna Kaarli kiriku orel, Rolf Uusväli — Bach, Raison. $7.50.
---- St. 05741 — EESTI ORELID 8 — Kullamaa kiriku orel, prof. Hugo Lepnurm — Rossi, Pachelbel, Buxtehude, Brahms, Rud. Tobias, Mihkel Lüdig, Gade. $7.50.
---- St. 10 05809 — EESTI ORELID 9 — Taagepera kiriku orel, prof. Hugo Lepnurm — Frescobaldi, Pachelbel, Bach, Händel. $7.50.
---- St. 10 05313 — EESTI ORELID 10 — Rakvere kiriku orel, Rolf Uusväli — Gigout, Meldelssohn, Brahms. $7.50.
---- St. 02817 — EDUARD TUBIN, LAINE METS (klaver) — Sonaat, Süit eesti karjaseviisidest, Neli rahvaviisi minu kodumaalt. $7.50.
---- St. 01713 — ENSV RIIKLIK AKADEEMILINE MEESKOOR, juh. G. Ernesaks, O. Oja, K. Areng. — Sind surmani, Kuldrannake, Pilvedele, Meeste laul, Oma saar (solist Georg Ots), Kevade tunne, Mull' lapsepõlves rääkis, Leelo, Kaluri laul, Mu süda, Sind ei unustanud ma ära, Humal, Kuu, Õnn, Näärisokk, Hakkame mehed minema. $7.50.
---- LPE 305 — VÕLUVAID VIISE VIISIMAALT — Lapsepõlve kodu, Oh magus arm, Ma kallim üleval, Sööge langud, Hällilaul, Kaluri-te laul, Üks ainus kord — Kontsert „Massey Hall'is", Torontos 1963 — Kannel, Koitel, Must lind, Üks päev, Ühte laulu tahaks laulda, Mu isamaa on minu arm, Viisimaa sõnavõtt. $7.50.
---- LPE 306 — TÄHTI ESTONIA TEATRIST — PAUL PINNA — Oh Tallinn kõige kallim, Kulla Aadu jäta lora, Tantsusaalis, Nagu väiksed lapsed, Aasta teisendid, Naine, oh naine — BENNO HANSEN — Tulge siia rahvahulgad, Joonas, Valss operetist „Cornevil-le'i kellad", Valss operetist „Eva", „Kui mu vanaisake ...", operetist „Linnukaupleja", „Nagu pääsu päevalindu ...", Tulge kokku, Eesti pojad. $7.50.
---- LPE 307 — TÕMBA JÜRI — VIISE JA VÄRSSE EESTIST — ALEKSANDER ARDER — See Mäeotsa talu, Merimehe laul, Tuisu-Antsu tuju, Talgud, Kaera-Jaan, Labajala valss — See Saaremaa on ..., Ligadi logadi, Katsu aga redelita, Keera sina ümber, Küll kurblik on poissmehe elu, Kas mäletad veel Roosike. $7.50.
---- LPE 308 — KAUNIMAD LAULUD — TALLINNA MEESTELAULU SELTS JA TARTU MEESLAULU — Kaunimad laulud, Tervitus, Eesti lipp, Oma saar, Mulgimaale, Hele täht, Lahkumine — Meil aiaäärne tänavas, Kevade tunne, Pilvedele, Sõjalaul, Lille side, Isamaa mälestus, Hakkame mehed minema. $7.50.
---- St. 05571 — EINO TAMBERG — KONTSERT TROMPETILE JA ORKESTRILE — Suit balletist „Joanna Tentata". Eesti Televisiooni ja Raadio sümfooniaorkester. Dirigent Eri Klas. $7.50.
---- 031221 — EESTI VÄLJAPAISTVAID SÕNAKUNSTNIKKE — Paul Pinna, Aado Hõimre, Imbi Valgemäe, Katrin Välbe, Ruut Tarmo, Ervin Abel, Erich Jaansoo, Karl Kalkun. $7.50.
---- St. 03353 — VELJO TORMISE MEESKOORILOOMINGUT — RAM (Riikl.) $7.50.
---- Stereo EMP SLP 1008 — LEMMIKUD: SUHKUR, SUHKUR — Sääl kaugel, Mehhikos, Suveöö, On kallis mulle kodupaik, See on armastus, Siis jälle ütled mulle, Tean küllalt Su sõnu, Suhkur, suhkur — Meeldiv tants, Rohelised niidud, Poiss ja tüdruk, Jumalaga, Karneval, Kojuigatsus, Valge tuvi. $8.—, õp. $10.—
---- LP 024709 — TALLINNA TULETÕRJUJATE MAJA PUHKPILLIORKESTER — Marss Kodumaa (lauluga „Kas tunned maad") R. Kull, M. Veske, Kiigemäel (P. Karp), Avamäng „Kalev ja Linda", Tuljak, Pidulik proloog (R. Ploom) — „Pidu algab" balletist „Tiina" ballaad (V. Tormis), Kiigemäng (E. Vaabel jt.), Meri laulab, Finaal balletist „Kalevipoeg" (E. Kapp). $7.50

Soovitud raamatud ja plaadid palume allakriipsutada

HINNAD KOOS SAATEKULUDEGA.

Tellimine saata:

„Vaba Eestlane", P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.

Minu aadress ....

....

....

Tasun siinjuures raamatud ja plaadid kokku $..........

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 29. detsembril 1977 — Thursday, December 29, 1977

Kaks plahvatust USA viljasilodes

NEW ORLEANS — Jõulueelsel neljapäeval juhtus suur plahvatus New Orleansis vilja laadimisel. Viljatolm plahvatas ja selle jõud oli nii tugev, et purustas 73-st 43 hiigelsuurt 6-e miljoni busheli suurust silohoidlat. Töölised, kes purustatud silo juures otsisid kaotsiläinud töölisi, leidsid reedeks 32 surnut, 4 inimest olid veel kadunud ja 6 kriitilises olukorras haiglas. Kahjud tõusevad 100 miljonile dollarile.

GALVESTON — Plahvatus, mis oli kuuldav kuni 96 km kaugusele, purustas siinses sadamas viljasilo surmates vähemalt viis inimest ja vigastades 21, kellest osa on väga kriitilises olukorras. Ümbruskonna ehitused olid plokkide viisi vigastatud ja aknad purustatud. Plahvatuse põhjus on seni teadmata.

Carteri „jõulukink" Kanadale

WASHINGTON — President Jimmy Carter andis jõulueelsel nädalal omapoolse „pühadekingituse" Kanadale, mis võib Kanada niigi kõrget töötust veelgi suurendada. Selleks, et stimuleerida Ühendriikide raskusis olevat majanduselu, Carter esitas rea maksureforme, mis võivad vähendada USA ettevõtete paigutusi Kanadas või põhjustab nende täieliku Kanadast välja viimise. Presidendi plaani eesmärk on „tuua koju tagasi" kõik väljaspool olevad ameerika ettevõtted. Seaduseelnõu antakse Kongressile otsustamiseks uuel aastal. Kui see on vastu võetud võivad tulemused olla väga karmid Kanadale kui Ottawa mõnesuguseid positiivseid reaktsioone ei rakenda, mis nimetatud kompaniide asumise Kanadas siiski alles jätab. Millised need reaktsioonid võivad olla seda pole seni täpsustatud.

Uuritakse vandalismi postiteeninduses

OTTAWA — Kanada postiministel Jean-Jacques Blais'i algatusel korraldatakse Kanada postiteeninduses üksikasjaline uurimine, et selgitada, kas Toronto ajalehes „Globe and Mail" toodud süüdistused vandalismiks postiteeninduses vastavad tõele. Ajalehes esitatud süüdistuste alusel varastavad postiteenijad postipakkidest raadioaparaate ja muid esemeid, samuti ajakirju. Nad lõhuvad masinaid ja postiteeninduse hoonete sisseseadeid. Samuti käituvad nad hoolimatult postipakkidega ,mängides nendega hokit ja jalgpalli.

Juuti süüdistatakse riigireetmises

MOSKVA — Vangistatud juudi dissidenti Anatoli Shacharansky antakse kohtu alla riigireetmise pärast, vaatamata, et Läänemaailm on avaldanud proteste. „Literaturnaja Gazetas" avaldatud artiklis öeldakse, et Läänemaailma protestid on olnud väljapressimiseks, kuid ainult nõukogude kohtul on õigus otsustada dissidendi süütust või süüdi olekut.

29-aastane Shacharansky ei saanud luba Iisraeli emigreeruda. Ta arreteeriti juba möödunud märtsikuul peatselt selle järel kui valitsuse ajaleht „Izvestija" süüdistas teda dissidentide gruppi kuulumises, kes kogusid Nõukogude Liidu sõjalisi ja tööstuslikke saladusi CIA jaoks. Kohtu aega pole veel kindlaks tehtud.

Brezhnev haigevoodis

MOSKVA — Lääneriikide diplomaadid on saanud nüüd lahenduse N. Liidu presidendi Brezhnevi müstilise kadumise kohta avalikkusest viimaste päevade jooksul. Mõningate andmete kohaselt kannatab Brezhnev raske südamehaiguse all kuid nüüd mainitakse N. Liidu juhtivatest ringkondadest, et president on saanud raske külmetuse.

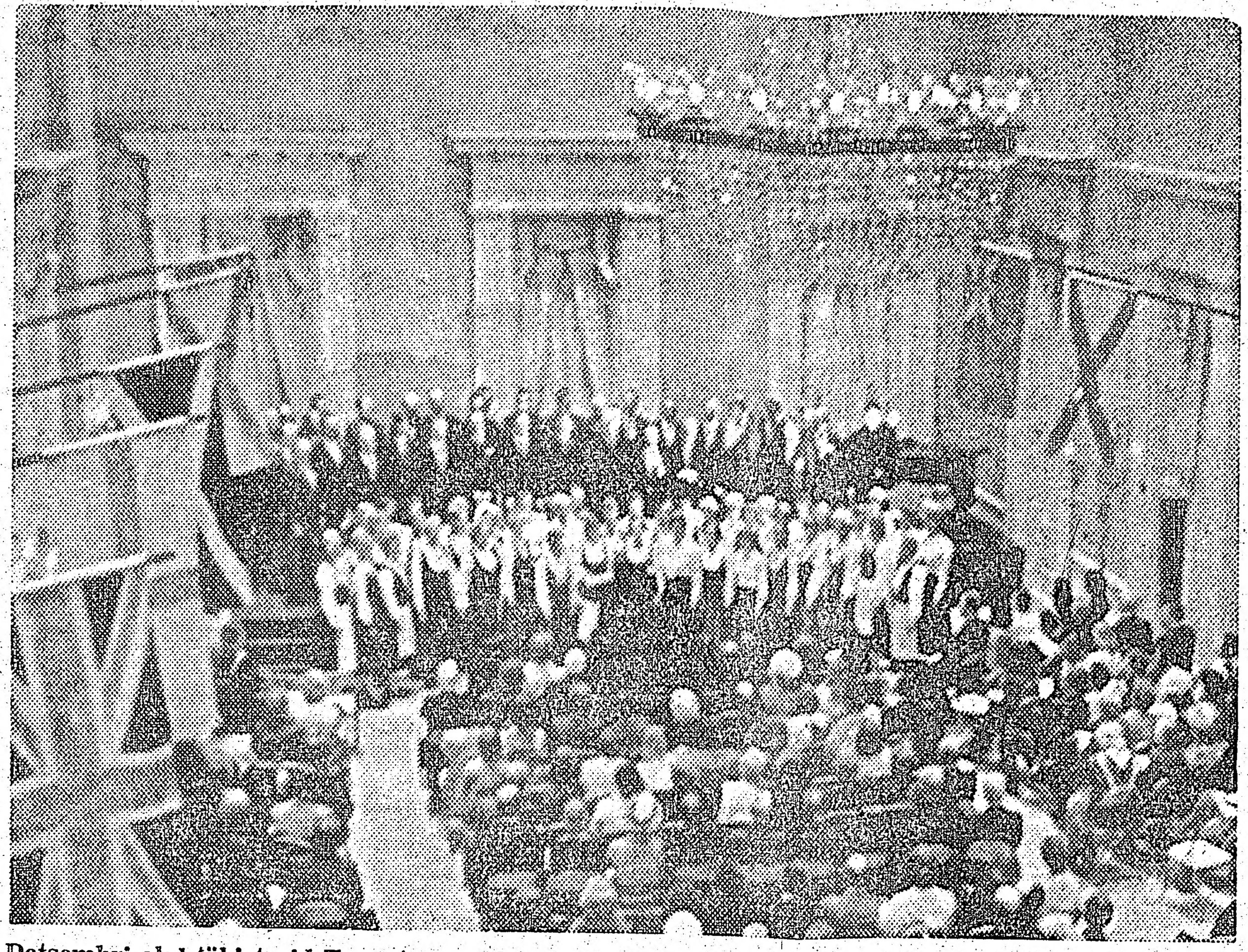

Detsembri alul tähistasid Toronto soomlased oma kodumaa 60. sünnipäeva, mis puhul esinesid kõik koorid koos. Pildil vaade kooridele St. Lawrence'i Hall'is. Foto: Vapaa Sana

Täna on juttu

Imed tulevad Pohjanmaalt

Soome jutlustajast sai imeparandaja

TAMPERE (AL) — Arst kel oli kurguvähk, paranes. Teised arstid ei uskunud, nad avasid kolleegi kaela ja oma hämmastuseks leidsid: vähki ei ole enam! Soome jutlustaja Niilo Yli-Vainio palvetab, inimesed langevad maha, pärast saadakse teateid imelikust paranemisest.

Imesid hakkas juhtuma möödunud maikuul Lapuas. Esiteks ilmnes seda Pohjanmaal, aga sügiseks jõudis see juba Helsingisse ja hoiab linna haiged, tervishoiuvalitsuse ja muudki inimesed hämmastava tõsiasja ees, et mitmed haiged on terveks saanud.

Niilo Yli-Vainio on 57-aastane. Peaaegu igaüks kelle eest ta palvetab, langeb maha ja haiged paranevad. Tema ümber on räakimist.

Ta täidab kokkutulekuteks kasutatavad hooned ja huvi tema tegevuse vastu on muutunud kogu Soomes laialdaseks.

Kui temalt küsiti kuidas see algas, siis ta vastas, et ei tea isegi. Ta oli Vaasas nelipühilaste koguduse jutlustaja, millisest kohast pidi aga enese ja abikaasa haiguse tõttu loobuma kuna ta tunnistati 80%-liselt invaliidiks. Nad lahkusid linnast, ostsid Härmasse väikse maja ning mõtlesid seal kõige suuremas rahus elada, kuni neid siit maailmast ära kutsutakse. Sügisel 1976 ta sõbrad saatsid tal'e lennupileti Austraaliasse, sooviga, et haige abielupaar end seal soojendaks.

Ta oli seal seitse nädalat ja see oli hea halvas tervislikus olukorras olevale mehele.

Ta võttis osa jumalateenistusist ja räägitakse, et juba siis hakkas Jumala vägi end tugevamini kui varem talle end avaldama. Möödunud maikuul kutsuti teda Lapuasse jumalateenistusele tunnistama ja palvetama. Koos oli 150 inimest. Kui nad palvetasid langes Jumala vägi nende peale nii, et inimesid maha langesid. Selle järele tuli rahvast nii palju Lapuas kokku, et kohalikus võimlas oli 2000 inimest. Praegu tuleb õhtuti kokku 300—400 inimest, kes soovivad kas leida paranemist või päästmist. 95% neist langevad põrandale. Pärast tuleb teateid paranemisest.

Oktoobris ta jutlustas Helsingis. **Filadelfia koguduse palvelas oli inimesi 900 ringis, nii rohkesti kui üldse võis sisse mahtuda.**

Ta ütles, et kõige raskem ülesanne olevat tal panna inimesed mõistma seda, et tema ise ei paranda ega katsugi kedagi parandada. Inimesed juba helistavadki küsides, mil sel imeravijal on oma vastuvõtutunnid.

„Saage nüüd aru. Minu ainus soov on, et inimesed näeksid Jeesust päästjana ja parandajana. See mida Jeesus tegi omal ajal maa peal, teeb ta nüüd tema poolt saadetud Püha Vaimu abil. Teadke inimesed, et tulevatel päevadel teeb Püha Vaim nii palju imesid, et inimesed ei saagi enam muust räakida. Äratus on alanud ja see ei jää enam seisma", seletas ta, jätkätes: „Seletus sellele on lihtne: Jumala vägi on hakanud tegutsema nii nagu tegi algristikoguduse ajal."

Praegu räägitakse Helsingis arstist, kes haigestus nii raskesti kurguvähki, et ta ei saanud enam päevagi elada ilma eriravita. Arst tuli Yli-Vainio koosolekule. Ta tundis end pärast tervena ja rääkis sellest oma kolleegidele. Nad kahtlasid selles ja avasid kolleegi kurgu. Vähk oli kadunud. Paranenud arst ei taha veel oma nime avaldada.

Yli-Vainio on aga ise otsinud neile sündmusile seletust piiblist ja usub, et on vastuse leidnud apostel Pauluse sõnadest: „Nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus minus."

Ta on mitmel korral ise olnud surmale väga lähedal.

1956. a. oli arstide seisukoht tema südamehaiguse diagnoosimisel, et seda võidakse kergendada, aga mitte ravida.

Aga ta palvetas ja kuulis üht häält ütlevat: „Mina parandan sinu." Ta tundis imelist soojust oma keha läbivat ja selle järel pole ta süda enam tüli ega raskusi tekitanud. Ta on küll haigestunud vähki, aga süda on vastu pidanud.

Ta seletas, et Püha Vaimu jõus maha langemine pole midagi uut Soomeski. Umbes 180 aastat tagasi oli Soomes suur äratusliikumine luteri kirikus, mis algas Lapinlahdel. Kuid maailmakuulus ameerika evangelist Kathryn Kuhlman kinnitas, et inimese keha ei ole loodud nii suure Püha Vaimu jõu kandmiseks, sellepärast inimesed langevad maha.

Soome tervishoiuvalitsus on omalt poolt võtnud seisukoha öeldes, et küsimust erilistest parandamistest on väga raske seletada.

Siin on jõutud arstiteaduse piirini. Mingit üldist tegevusjuhist siiski pole ja igat üksikut juhtumit tuleb vaadelda omaette.

Tervishoiu valitsuse kontoriülem Ilkka Ruoppila ütles, et on väga raske seletada millal tegeletakse hingehoidmise, millal arstiteaduslikul alal. Tervishoiuvalitsus hakkab tavaliselt uurima parandajate tegevust siis, kui nende kohta on vastav avaldus tehtud või on nad ise tervishoiuvalitsusele silma torganud. Teateid on siiani saadud küll rahvaarstidest ja hüpnotisöörijaist, aga palvetajaist pole seni olnud teateid.

Ta lisas siiski, et parandamise oskust ja kasulikkust on raske hakata hindama.

Mõnel juhul võib haige haiguse olukord asjatundliku ravi puudumisel halveneda.

Kuid palve võib anda tuge ravimisele, sest inimese vaimne vastupanu võib selle läbi tugevamaks saada.

Aga Niilo Yli-Vainio ütleb: „Ärge nüüd head inimesed arvake, et mina võiksin teid parandada. Mina ei ole võimeline iseennastki aitama. Seda teeb Püha Vaim."

VABA EESTLANE

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu: nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks toll ühel veerul	$3.25
esiküljel	$3.75
tagaküljel	$3.50

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. **Vaba Eestlase talitus**
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega: Helmi Liivandi 251-6495
2. **Mrs. Leida Marley**
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon: 223-0080

„Vaba Eestlases" ilmunud Tommy Tomsoni fotosid saab tellida talitusest või tel. 423-4558 ja 461-6916.

Esindame Durham'i ja ümbruskonda

LINDEN REAL ESTATE LTD. Realtor

HEINO PÄRNSALU
Broker
Tel. 576-4511
1818 Dundas St. E. Whitby, Ont. L1N 2L4

Riin Rivanool

Üksinda

Jõulud olid möödas. Andrus Aruvee keetis omale veelkordselt klaasikese teed ja nautis kuuma vedelikku. Sidruniga, muidugi. See tõi tunde, et oleks nagu õige aeg mõelda möödunule, jõuluile nagu nad olid vanasti ja olid nüüd. Mis varemalt olnud, see oli mitmekordselt aegade jooksul läbi mäletatud, ainult veel need viimased...

Inimene, ükskõik kui vana ta siis ka oleks, muutub rahutuks juba tükk aega enne jõule. Nagu oleks nüüd igaühel jõuluvana oodata! Kui mitte enne, siis terveks jõulunädalaks oli selline hingekripeldus Andruselegi kindlustatud.

Otsid. Otsid midagi, mis käest kadunud või mida ei olegi.

Jõulupuid või jõulupidusid peetakse juba varakult. Andrus astus sisse kuldseealiste kogunemisele, jõi lauaservai ära oma kohvitassikese ja kuulas jõululaule. Sõpru ei olnud, tuttavaid vähe ja needki omaette koos. Andrus tundis, et oli üksi, kadus vaikselt peosaalist ja sammus lumehärmas tänavale.

Teisel päeval tegi ta tuuri jõuluehteis kaubamajadesse, kus lapsi lõputus sabas ootas jõuluvana jutulepääsemist ja täiskasvanuid sagis poelettide ümber. Andrus sai müksu siit ja teise sealt, kui oma pikatoimelisuses pühaderutus tõttajaile jalgu kippus jääma või niisama ühtteist väljapanekuist sõrmitseda püüdis.

Mõnel õhtul võttis ta ette käigu kinno, vaatas läbi ühe armetult viletsa teatrietenduse ja kuulas ära jõulukontserdigi. Ent kõigest jäi vaid tunne, nagu puhuks kõhe tuul südame alt läbi. Kole ja külm.

„Laste jõulupuu, see on koht, kus hingesse sooja peaks puhuma," mõtles Andrus ja tõttas õigeks ajaks kohale. Lund heljutas, juba seegi tõi jõulutunde südamesse ja laste laul äratas üles midagi, mida nii ammugi tunnud ei olnud.

Vaheajal seisatas Andrus trepi serval, vaatles erilise hellusega neid sagivaid, omarahva valgepäiseid; lapsi nende rõõmus, ootuses ja ärevuses. Siis seisatus üks pisike tüdruk — vaevalt ta kooliealinegi oli — just Andruse ette ja sirutas oma tillukese käe trepikäsipuule. Lausa endale teadmatult asetas Andrus oma suure kämbla nagu kaitseks väikeste sõrmede üle, laps naeratas ja tundis temagi end sellest kaitstuna ja valvatuna.

„Kui pehme ja soe on ometi nii tilluke käsi! Millal, millal see küll oli, kui sellist viimati oma peos hoida tohtisin?" arutles Andrus oma krobeliste sõrmedega väikest inimest silitades, kelle usalduse ta nii ootamatult võitnud oli.

Laps naeratas. Äkitselt rebiti hoolimatult tilluke käsi Andruse peost ja sinnajõudnud lapseema tõmbas tüdrukuse enda järele trepist alla astuma. Ei, need sõnad ei olnud mõeldud Andrusele, ent ta kuulis neid siiski:.... ....

„Kas ma sulle küllalt öelnud ei ole, et ei tohi lasta end vanadel meestel katsuda, käperdada..."

Andrus kadus kiiruga tänavale, südamehellus kibedatest sõnadest kõrvetatud. Poleks tohtinud seda ju kuuldagi, ent kuulis ometi. Väikese, pehme käe soe puudutus jäi aga veel kauaks eemaletõttaja peopesse hellitama.

Jõululaupäevane kirik oma sooja sumbusega, kirikulisist viimseni täistopitud ja orelimuusikast ning laulust tulvil jõuluhäältega viis Andruse meeled küll hetkeks minevikku helladele radadele, kuniks ta teiste vahele surutut tundma hakkas, et just tema oli üks-liigapalju selle pingirea jaoks, üks, kes oli üleliigne, tarbetu ja üksi.

„Ei tohi kaotada jõulumõtet," pomises Andrus koduteel. Kiirustas, sest jõululaupäevade valgusaeg on ahtake. Kodus toppis ta tõtates valmispandud kotid taskuisse ja sammus rutakalt pargist läbi otse tahaserva viimase pingi juurde, kuhu keegi veel lumest läbi radagi tallanud ei olnud.

Sinna nad tulid, seal nad olid — need Andruse sõbrad!

Tuvikesed tulid esimesina, istusid vanamehe kaabuservale ja õlgadele kuni kohalejõunud oravad oma osa saada tahtsid. Tihastele ja teistele pisitiivulistele tuli pekitükke puuokstele siduda ja see oli külmunud sõrmedaga üsna keeruline töö.

Orav, kes omal jõul tasku kallale kipub, laseb end ka silitada, ta on pehme, soe ja siidine, linnujala külmad varbad toetatuna inimese peopesale aga ootavad toidutooja hingeõhu sooja paitust.

„Kes on meist andja, kes saaja?" mõtles Andrus ja tundis, et ta polegi enam üksi. On omade juures koos sõpradega jõulupühi pühitsemas.

„Uue aasta võtame vastu samuti üheskoos!" Mõte on mõeldud, tegu tahab tegemist. Aga selle teo viib Andrus läbi ilmtingimata. Üksi ta ju enam ei ole.

MAIE LANDRA KUNSTIMAPP

piiratud arvul on saadaval
EAK äris, Meie Elu talituses, Emil Eerme käest, tel. 447-2539 ja kunstnikult endalt, tel. 491-0948

MÜÜA

KASEKÄSNU

(tarvitatakse vähjahaiguste vastu)
„Andy" 34 36th Str. Toronto, Ont. M8W 3K9 — Tel. (416) 259-6892

Nalja

„Mis põhjusel teie tahate lahutust?" küsib kohtunik naiselt.

Naine: „Riiaka iseloomu pärast: ta lööb juba mõnda aega mulle vastu."

Sündmuste kalender

● Laupäeval, 31. detsembril Eesti Majas uueaasta vastuvõtu ball.

● Laupäeval, 31. detsembril Eesti Maja noorte ruumis noorte uueaasta vastuvõtt.

● Laupäeval, 31. detsembril kell 7.30 õ. Holiday Inn'is, Burlingtonis Hamiltoni Eesti Seltsi uueaasta vastuvõtu ball.

● Laupäeval, 31. detsembril kell 8 õ. Sherway Gardeni ballisaalis E. S. S. Kalevi uueaasta vastuvõtu ball.